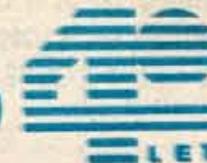

GORENJSKI GLAS

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE DELOVNEGA
LJUDSTVA ZA
GORENJSKO

Odpote stani

Ivan Oman

Jaka Zupan
Standard ščitimo na kmetov račun

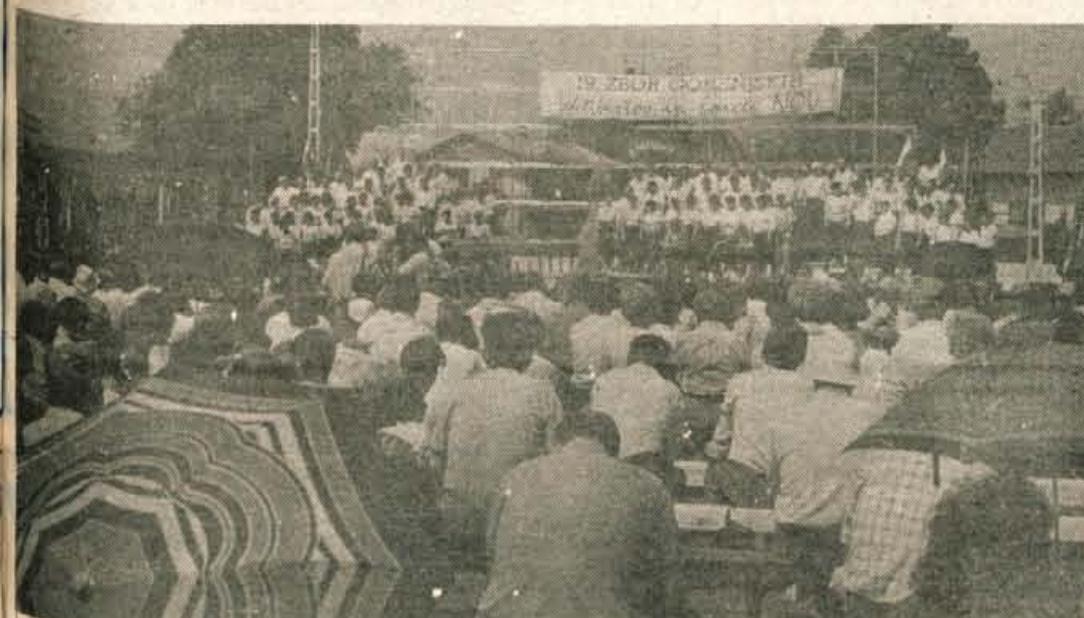
Kmet je vedno vse zdržal. Bo tudi tokrat?

Marijan Peternelj

Postavimo kmeta na mesto, ki mu pripada

Jože Šavor

Je kmetijstvo enakovredno sopotnik gospodarstva?

Partizanske poti so jih povezale — Več tisoč nekdanjih aktivistov in borcev se je v nedeljo dopoldan zbral v Komendi na 19. zboru gorenjskih aktivistov in borcev. Pozdravil jih je Davorin Gregorić, predsednik občinske konference socialistične zveze Kamnik in poudaril, da naj bo partizanski boj svetel zgled za premagovanje današnjih težav. Slavnostni govornik je bil Jože Smole, predsednik republiške konference socialistične zveze Slovenije (poudarke iz njegovega govora objavljamo na 2. strani), sledil pa je bogat kulturni program, v katerem so sodelovali mešani pevski zbori iz Črne, Most, Kamnika in Komende in je igral pihalni orkester Solidarnost.

— Foto: D. Dolenc

Letos prvič
v Kranjski gori

Cilj in start kolesarjev

Kranjska gora, 15. junija — Čeprav ima kranjska mlekarna zadostne predelovalne zmogljivosti in tudi dovolj mleka (odkup je letos za šest odstotkov večji kot lani), zadnje dni oskrba z mlečnimi izdelki na Gorenjskem ni zadovoljiva. V trgovinah zlasti v popoldanskem času že zmanjuje jogurt, sladke in kisle smetane lahko pa se zgodi, da bo v nekaj tednih začelo primanjkovati tudi konzumnega mleka. Razlog je neavadjen: mlekarna primanjkuje embalaže oziroma plastičnih lončkov, ki jih dobavlja Medimurje Plet iz Čakovca. Izdelovalce se izgovarja na po-manjkanje uvožene surovine in na cenovna neskladja, ki mu prinašajo izgubo. V Mlekarni zdaj z embalažo skrajno varčujejo: proizvodnjo jogurta ter sladke in kisle smetane so domala prepolovili, več mleka pa predelajo v sire ali ga prodajo. Zaloge plastičnih lončkov.

J. K.

Negotova oskrba

Kranj, 12. junija — Čeprav ima kranjska mlekarna zadostne predelovalne zmogljivosti in tudi dovolj mleka (odkup je letos za šest odstotkov večji kot lani), zadnje dni oskrba z mlečnimi izdelki na Gorenjskem ni zadovoljiva. V trgovinah zlasti v popoldanskem času že zmanjuje jogurt, sladke in kisle smetane lahko pa se zgodi, da bo v nekaj tednih začelo primanjkovati tudi konzumnega mleka. Razlog je neavadjen: mlekarna primanjkuje embalaže oziroma plastičnih lončkov, ki jih dobavlja Medimurje Plet iz Čakovca. Izdelovalce se izgovarja na po-manjkanje uvožene surovine in na cenovna neskladja, ki mu prinašajo izgubo. V Mlekarni zdaj z embalažo skrajno varčujejo: proizvodnjo jogurta ter sladke in kisle smetane so domala prepolovili, več mleka pa predelajo v sire ali ga prodajo. Zaloge plastičnih lončkov.

C. Zaplotnik

Centralni komite ZKS o drobnem gospodarstvu

Ljubljana, 15. junija — Včeraj je bila v Ljubljani 9. seja centralnega komiteja Zvezde komunistov Slovenije, na kateri so razpravljali o idejnopolitičnih vprašanjih nadaljnega razvoja drobnega gospodarstva pri nas.

Na podlagi ocen iz razprave je razvidno, da so občine različno pospeševale razvoj drobnega gospodarstva. Tako imajo nekatere že razvojne programe in spremljajo njihovo uresničevanje, drugod pa o programih še razmišljajo. Ugotovljeno je tudi, da se zakonski predpisi zagotavljajo manj ugoden položaj organizacijam združenega dela v okviru drobnega gospodarstva. Javna dela v okviru drobnega gospodarstva v Sloveniji in se dosledno angažirati pri dograjevanju zve-

zne in republiške zakonodaje v zvezi z drobnim gospodarstvom. Največ predlogov in konkretnih pripomb pa se nanaša na spremembe v davčni politiki, ki naj omogoči večje vlaganje v nadaljnji razvoj drobnega gospodarstva, večje vlaganje v osnovna sredstva, priznava olajšave nekaterim deficitarnim dejavnostim v občinah in obrtnikom — začetnikom, stimulira izvoz, omogoča vlaganje v energetske objekte in dodatno zaposlovanje delavcev. Pri tem naj bi nudili tudi ugodnejše kredite, ustavnajali naj bi sklade za pospeševanje drobnega gospodarstva po občinah. Rečeno je bilo tudi, da se kooperacijski odnosi prepočasi razvijajo. Posebej je bilo poudarjeno, da je treba poenostaviti predpise glede upravljanja, vodenja, evidenčne in režije v organizacijah združenega dela drobnega gospodarstva.

D. D.

Majski ples številk

Že sredi junija, ne šele julija, so se v slovenski gospodarski zbornici odločili za majsko analizo. Naglico narekujejo kritične razmere v gospodarstvu, predvsem pri industrijski proizvodnji in izvozu, ter seveda želja, da bi gospodarske tokove obrnili k letošnji resoluciji.

Ekonomika politika je na začetku leta mnogo obljudila, predvsem ofenzivno izvozno politiko, povečanje vloge trga, zmanjšanje obremenitev gospodarstva, praksa je precej drugačna. Gospodarstveniki pravijo, da prehodno obdobje postaja sistem, namesto da bi nas približevalo obljubljenim pogojem gospodarjenja, nas od njih oddaljuje.

Dodatne težave povzroča podatkovna zmeda. Zaradi novega obračunskega sistema rezultati gospodarjenja z lanskimi niso primerljivi, statistika

pa pošilja drugačne podatke o zunanjetrgovinski menjavi kot Narodna banka, v zbornici so jih zato primerjalno izračunali sami.

Vrtoglavi majski ples številk pravi, da je inflacija, računana po maloprodajnih cenah, že več kot 100 odstotna, nakazuje nadaljnjo rast, po nekaterih ocenah 7-100 odstotna mesečno. Njeni bistveni vzroki torej niso odstranjeni. Jugoslovanski izvoz na Zahod ostaja na lanskem ravni, v Sloveniji se je celo zmanjšal za 4 odstotka v primerjavi z enakim lanskim razdobjem. Naše možnosti odplačevanja tujega dolga, uvoza izdelavnega materiala in posebej tehnološke prenove so bistveno zožene, če bi hoteli vse to zadovoljivo reševati, bi moral izvoz na Zahod letno stvarno porasti za 15 odstotkov. Kako upadanje izvoza zmanjšuje

možnosti uvoza navsezadnjem kažejo tudi zadnje podatke bencina, cigaret in povisitev prometnih davkov, saj je zaradi manjšega uvoza manj tudi carinskih dajatev v zvezni proračun, praznijo pa ga seveda tudi izvozne spodbude, ki sicer dokaj neučinkovito nadomeščajo nestvari tečaj dinara.

Gospodarstveniki pa vladajo najbolj zamerijo, ker je samostojnost delovnih organizacij in s tem odgovornost na najnižji ravni zadnjih let. Kar okoli 70 odstotkov cen je pod takšno ali drugačno kontrolo, kar neposredno vpliva na poviranje izgub, manjšo produkcijo in slabšo izbiro blaga na trgu.

Vrtoglavi ples številk bodo ustavila le odločna dejanja, z razpravami in analizami res ni več pametno izgubljati časa.

M. Volček

Razvojni dnevi Kibernetike

Kranj, junij — V torek, 16. junija ob 9. uri bodo v avli kranjske občinske skupščine odprt razstavo o raziskavah, podpornih dejavnostih razvojno raziskovalnega dela in razvojnih usmeritev Iskrišne tovarne Kibernetika v Kranju. Spremljala bo »Razvojne dneve Kibernetike«, ki bodo potekali do četrtek, 18. junija, namenjeni pa so seznanitvi javnosti po tudi delavcev Kibernetike z razvojnymi dosežki in namerami tovarne. Povabili so tudi predstavnike družbenopolitičnega življenja kranjske občine, banke, gospodarske zbornice, predavatelje z univerze in mladino.

Proizvodno tekmovanje kovinarjev — Minulo soboto je bilo po vsej Gorenjski proizvodno tekmovanje gorenjskih kovinarjev, avtomehanikarjev in vozniškov. Prijavilo se je 196 tekmovalcev, vendar se vsi tekmovalci niso udeležili, tako da so na primer v leski Verigi tekmovali le trije strojni kovači z vse Gorenjske. Na sliki: tekmovalec — avtomehanik v Integralu na Jeničah. — Foto: G. Šinik

Gorenjski radio

Kranj — Sklep na posvetu Medobčinskega sveta SZDL za Gorenjsko minuli teden v četrtek o možnostih nadaljnega razvoja enotnega radiodifuznega sistema v Sloveniji in s tem v zvezi tudi gorenjskega radija je bil, da bo javna razprava, ki naj jo izpeljejo občinske konference SZDL, trajala do konca julija. Jeseni pa naj bi se opravili, ali se bo gorenjski radio oglašal že prihodnje leto ali pa do konca tega srednjoročnega obdobja.

Kakorkoli že je sklep utemeljen in pravilen, bi lahko ocenili, da razprava ni bila uglasena na izboljševanje enotne podobe o potrebnosti gorenjskega radija. Tri ugotovitve razpravljavcev po svoje se najbolje ilustrirajo razmisljanja o gorenjskem radijskem informiranju. Prva je, da ideja o enotnem radiodifuznem sistemu ni neka monopolna zadeva RTV Ljubljana, marveč je to zakonska opredelitev. Drago je izrekel Lenart Šetinc, ki je rekel, da namen posvetu in diplomatsko srečanje, kako bi z uglasitvijo obrazljanim skdrali starje, kaže je. Pač pa gre za to, da se razvoj radiodifuzije usmerja v regionalizacijo. Tretja pa je povedel predstavnik Radiodajice, ki je omenil, da se Gorenjci pač težko dogovarjamamo in imamo (najdemo) tisoč razlogov, da do tege (hot na primer skupnega radija) ne pride.

Gradivo za javno razpravo v svetih za informiranje in izvršnih svetih bo pripravil Radio Šentjernej, s katerim se je (mognede) Kranj že dogovarjal za skupno radijsko postajo in posebnim dopisništvom za Kranj. Na Gorenjskem pa sta dve lokalni radijski postaji: Tržič in Žiri. V javni razpravi, ki naj bi pripeljala do končne odločitve o gorenjskem radiju, bo nedvomno govorila se o dveh opredelitevah. Prva je (Lenart Šetinc), da naj bi gorenjski radio imel v radijski informaciji podobno vlogo kot jo že ima v časopisu Gorenjski glas. Druga pa je, da bi regijski radio najbrž osiromašil lokalno (Tržič, Žiri, Škofja Loka) informacijo. In nenačudno bo »igral« v javni razpravi tudi že pred leti sklenjen dogovor na Gorenjskem o skupni radijski postaji.

A. Žalar

VAŠ BUTIK
TURISTIČNIH
USLUG

KOMPAS
JUGOSLAVIA

KOMPAS
LETALIŠČE
BRNIK
TEL.: 22-347

Poudarki iz govora Jožeta Smoleta, predsednika republiške konference socialistične zveze Slovenije, na 19. zboru aktivistov v Komendi

Slovenci nismo ravnodušni do Kosova

Potem ko je Jože Smolec na kratko orisal potek razvoja narodnoosvobodilnega gibanja in boja pri nas, od prvih ilegalcev in prvega pomembnega posvetovanja aktivistov pred 43 leti na Jelovici, I. pokrajinske konference Delavske enotnosti, partijskega posvetovanja in vlogo Osvobodilne fronte v tem gibanju in boju, je orisal tudi vlogo socialistične zveze v današnjem trenutku, ko nas pestijo številni gospodarski problemi, ki je enostavno jugoslovenskih narodov načeta, eden največjih problemov pa je brez dvoma položaj na Kosovu.

• Ce demokratizacije našega življenja ne mislimo izpeljati v vseh procesih odlaganja, se moramo zavedati, da bodo številna prizadevanja za nujni, hitrejši napredok še naprej jalova, zaupanje delovnih ljudi in občanov pa omajano. Sedanje razmere pa nam takšnega početja prav gotovo ne dopuščajo.

V Jugoslaviji si želimo trdno samoupravno socialistično skupnost, ki nam bo dajala poroštvo tudi za jutrišnji dan. Itko govorim o našem skupnem jutri, mislim tudi na izjemni pomen težje bratstva in enotnosti v tej skupnosti, na spoštovanje različnosti in človeka v njej. Zato čutim svojo dolžnost, da tokrat opozorim na izjemni pomen in nujno hitrejše reševanje problemov v socialistični avtonomni pokrajini Kosovo. In prav tukaj je vloga socialistične zveze nezamenljiva, saj se zaenkrat rešujejo prav ti pereči problemi še vedno predvsem na državnih oziroma partijskih ravni. Mi pa moramo graditi socialistično zvezo tako, da bo črpalo svojo ustvarjalno moč in prodornost iz razpoloženja, volje množic, ki so obenem njen najpomembnejši dejavnik. Še toliko pomembnejši prav v konkretnem primeru, kjer lahko le na tak način presežemo tudi nezdravo vzdušje medsebojnega nezaupanja, ki ga sejejo med nas šovinisti in nacionalisti ter tudi na tak način zastrupljajo naše medsebojne odnose in blatio naša občutta.

• V prid sožitju in nadaljnemu medsebojnemu sodelovanju bi želel zato poudariti izrecni pomen dvoječnega šolskega na Kosovu, kajti prav to predstavlja stopnjo ravni neke kulture in je odraz medsebojnega spoštovanja narodov in narodnosti. Kompletna problematika avtonomne pokrajine Kosovo pa terja tudi spremembe na ekonomskem področju, pri čemer je izjemnega pomena sistematično vlaganje v gospodarski razvoj avtonomne pokrajine, ki pa mora investitorju ponuditi tudi ustrezna jamstva. Pri tem je za celotno jugoslovansko skupnost, pa tudi za Kosovo, temeljnega pomena svobodno kroženje kapitala. Neposredna vlaganja, ki jih je potrebno spodbujati vše večjemu obsegu kot doslej, pa so nedvomno dobrobit in najboljše poroštvo hitrejšega razvoja na tem pomembnem področju Jugoslavije.

• Današnje, še vedno ne povsem urejene razmere na Kosovu so naša skupna jugoslovanska bolečina. Včasih nam prigovarjajo, da mi, Slovenci, ne čutimo z dogajanji na Kosovu. To ni res. Prav napsrotno. Ta problematika se tiče Slovencev v prav tolkiški meri kot srbskega in črnogorskega naroda, enako kot albanske narodnosti, skratka, prav toliko kot vseh narodov in narodnosti Jugoslavije. Pojavi skaljenih mednacionalnih odnosov obremenjujejo, seveda, predvsem stanje na Kosovu in v Srbiji, vendar pa sočasno bremenijo tudi odnose v vsej Jugoslaviji. Zelo prizadeto čutimo s srbskimi in črnogorskimi družinami, ki so se pod pritskom izselile s Kosova. Storiti je treba vse, da se preseljevanje preneha in da se te srbske in črnogorske družine vrnejo na Kosovo. Čutimo tudi z vsemi tistimi ljudmi na Kosovu, ki so prizadeti glede svojih osnovnih pravic ali pa so jim celo okrnjene.

• Vsekaj pojav šovinizma, sleherna nacionalna nestrost, vsako sejanje nezaupanja med ljudmi, ne glede iz česa izvira, je izredno negativno. V mnogih dokumentih, ki so bili sprejeti, je upravičeno poudarjeno, da je rešitev za nakopičene probleme in perspektiva razvoja na Kosovem zgolj v dobrih mednacionalnih odnosih, v medsebojnem spoštovanju, v resničnem sožitju Albancev, Srbov, Črnogorcev in drugih, v svobodnem in enakopravnem položaju vseh občanov Kosova. Prav zato, spoštovane tovarišice in tovariši, ker problematiko Kosova Slovencib utemeljito z vso prizadetostjo, izražamo tudi na tem zborovanju našo iskreno željo, da bi se stanje na Kosovu čimprej povsem stabiliziralo na dogovorjenih osnovah.

Iskra na Blejski Dobravi mora ostati

Jesenice, 10. junija — Na razširjeni seji komiteja ZKS Jesenice so komunisti razpravljali o razmerah v temeljni organizaciji Iskra na Blejski Dobravi. Nedopustno je, da se mora za krizo zagovarjati direktor, ki je šele dva meseca na tem delovnem mestu. Kdo so pravi krivci?

Na minuli razširjeni seji občinskega komiteja ZKS Jesenice so jezikom komunisti s predstavniki delovne organizacije Iskra Telematika iz Kraja obširno razpravljali o problemih temeljne organizacije na Blejski Dobravi.

Temeljna organizacija ima zastarel program, dela pa ima le še za 19 dni. Kopijo se zaloge, izguba je velika, zato je zdaj 61 delavec od skupaj 460 na prisilnem dopustu. Iskra zatorej predvideva — ker ni novega programa — da bo tovarno na Dobravi postopoma zaprla.

Trinajset temeljnih organizacij iz jeseniške občine ima sedež zunaj jeseniške občine. Iskrin delež v gospodarstvu občine je 3,6-odstoten, v doseženem dohodku 3-odstoten, od 100 dinarjev sredstev za skupno porabo pa prispeva 3,2 dinarja. Res ni veliko, če vzamemo vse posledice, pa je razumljiva jeseniška skrb, kaj bo s 460 delavci, za katere Iskra ne more najti primernega programa.

Komuniste je mitolio, da je Iskra na Dobravi dobivala vedno le zastarele programe, da je bila informacija o poslovnom rezultatu neobjektivna in da se je za sanacijskim programom v resnicu skrivala le likvidacija. Terjali so odgovornost za razmere, saj je nedopustno, da se mora za krizo zagovarjati direktor, ki je šele dva meseca na tem delovnem mestu.

Dokler ne bo ustrezne rešitve za Iskra na Blejski Dobravi, bodo delavci na prisilnem dopustu, kar pa ni ustrezna rešitev, je pa velika škoda za družbeno sredstvo in negotovost za zaposlene. Delavci imajo zakonito pravico do proizvodnje in ustvarjanja dohodka, še posebej, če sami niso krivi za razmere. Zato upravičeno zavračajo ukrimanje temeljne organizacije in terjajo proizvodni program, ki jim bo zagotovljal delo in dohodek, s katerim bodo lahko plačali vse obveznosti.

Jeseniški komunisti zatorej ne nameravajo popustiti, prav tako ne izvršiti svet in jeseniška občinska skupščina. Poudarjajo, da pri reševanju težav v Iskri nameravajo sodelovati, nikakor pa ne nameravajo namesto nje iskati nadomestne proizvodnje. Temeljna organizacija na Blejski Dobravi mora ostati, delavci morajo dobiti delo in zato ne bodo privolili v postopno zmanjšanje števila zaposlenih.

Drugo pomembno vprašanje, ki so ga vedno znova začenjali jeseniški komunisti, pa je vprašanje odgovornosti, ne le vodilnim, ki so dobrovolo Iskro spravili v tak brezizhodni položaj, temveč odgovornosti vse delovne organizacije in sestavljenih organizacij, ki so postale brezupne in krute do samih delavcev. Le-ti so zdaj brez prave socialne varnosti, saj je socialna varnost v vseh sistemih, ne le v socialističnem, bila in bo vedno le delo.

D. Sedej

Seje zborov tržiške občinske skupščine

Delegatsko delo, gospodarjenje in še kaj

Tržič, 15. junija — Tržiška občinska skupščina je za ta teden sklical delegata na seje svojih zborov. Seja družbenopolitičnega zborja bo v torek, 16. junija 1987, ob 18. uri, delegati zboru združenega dela in zboru krajevnih skupnosti pa se bodo sestali dan zatem ob isti uri.

Na dnevnem redu je pregled več področij dejavnosti. Delegati bodo najprej obravnavali poročilo o aktivnosti skupnine delegatov, ki delegira delegata v zbor občin skupščine SRS, pa poročilo o aktivnosti delegatov v zboru združenega dela republike skupščine. Iz obeh poročil je razvidno, da so delegati oba zborov uspešno delali, saj so od marca do maja letos imeli več predlogov in pripomemb v obravnavanim vprašanjem. Njihov amandma k družbenemu dogovoru o spremembah in dopolnitvah dogovora o skupnih osnovah in merilih za samoupravno urejanje odnosov pri pridobivanju in delitvi dohodka v SRS so tudi sprejeli.

Razpravi o programu aktivnosti na racionalizacijo in povečanje učinkovitosti dela upravnih organov in strokovnih služb sicer v tržiški občini bo sledila obravnavava poročila o gospodarjenju v občini v prvem trimesecu letos. Zatem bodo pregledali še analizo zaposlovanja in kadrovskega razvoja v občini za lansko leto.

Na seji bodo med drugim sklepali o sprejemu več odlokov in podelitev na plakete mesta Tržiča.

Sprejeli bodo tudi več poročil in informacij o predlogih za rešitev problematike paviljona NOB Tržič ter tržiške glasbene šole.

Seje bodo sklenili z izvolitvami sponzorja za prekrske občine Tržič in sodnika temeljnega sovrašča v Kranju.

S. Saje

Pohod po potek Kamniškega bataljona

Kamnik, junija — V nedeljo, 7. junija, se je 422 pohodnikov, mladih, otrok ter nekdaj aktivistov in borcov, udeležilo tradicionalnega spominskega pohoda po potek Kamniškega bataljona. Pohodniki so prehodili pot od Vegrada preko Županjih njiv in Okroglega pri Stahovici do Slevega, kjer je bilo tovariško srečanje. Na tej poti so se pohodniki poklonili spominu padlih borcev pri spomenikih, na Vegradi na Stahovici, kjer je od napada na žandarmerijsko postajo in tedanjo občino Stahovico padel prvočor Juri Lipnik — Jurček, na Okroglem, kjer so bile 16. aprila leta 1944 požgane hiše, in na Slevem, kjer je Zidanščka brigada 8. januarja 1945, leta v velikem snegu vodila težke boje in izgubila deset borcev. Pohod so ob krajevnem prazniku organizirali skupno krajevna skupnost Stahovica in krajevna organizacija zveze borcev in socialistične zveze Kamniške Bistrici — Godič.

D. D.

Soriška planina — uspavana lepotica ali rekreatijsko mravljišče?

Veliki načrti so zbledeli

Škofja Loka, 9. junija — Razvoj Soriške planine, Sorice in podtarškega vasi je bila precej vroča tema pogovora na današnjem izvršnem svetu. Vroča zato, ker so veliki načrti o gradnji rekreacijskega centra na Soriški planini spričo neugodnih gospodarskih gibanj zbledeli, kaj namesto njih ponuditi domačinom, ki hočejo zidati in služiti kruh doma, pa je bilo malce nejasno. Nekateri so menili, da pač ni nobene nuje tiščati v naložbe, za katere ni denarja, in da ni prav nobene škode, če Soriška planina še nekaj časa ostane narančna, neoskrunjena, drugi so se opredeljevali za postopen razvoj, vlaganja v okviru denarnih možnosti.

Prevladali so drugi, in sicer z močnim argumentom, da je treba na Soriški planini in v Sorici zgraditi komunalno infrastrukturo, četudi ne bo nobene nove turistične sobe, restavracije, penzion, trgovine. Soriška planina nima niti vode (že v sedanjih navalih smučarjev jo morajo voziti s cisternami), nima telefona, električni kabel ne prenese nobenega priključka več, zeno besed, zgraditi bo treba polno osnovno komunalno omrežje. Nekako realne možnosti za to so do leta 1995.

Če se bo komunala razvijala, potem tudi ni nobene tehnike ovire, zakaj se kot turistično-rekreacijska točka, namenjena predvsem za domačine, Ločane, ne bi razvijali tudi Soriška planina. Seveda pa ne po velikih načrtih iz urbanističnega in zazidalnega načrta, sprejetih 1980. in 1983. leta, ki med drugim predvisevala gradnjo turistično-gostinskega objekta na Soriški planini s 1640 sedeži in 1550 ležišči, dveh vlečnic in petih sedežnic ter ureditev 50 hektarov smučišč.

Skupina strokovnjakov, ki jo imenujemo izvršni svet lanskoga potjetje, je pripravila precej skrčene načrte. Ob izgradnji komunalne infrastrukture naj bi Soriška planina dobila približno tri novih ležišč in centralno restavracijo, zidali pa naj bi predvsem v Sorici in ne ob žičnicah.

Načrt podpira tudi kmečki turizem in druge vzporedne dejavnosti, neobhodne za vsak razvit rekreacijski center. Najbolj kislo jabolko, v katerega bo treba najprej ugrinuti, je — kot rečeno — komunala; po grobih računih bo cena zanjo deset milijonov dinarjev na eno od tristo postelj. Tako za občino kot bodoče investitorje bo zalog velik.

Upajmo, da se tudi ta ne bo zataknili v grlu. Investitorje bi morda kazalo iskati v katerem od uspešnejših podjetij (po vzoru Rogla — Unior, Črni vrh — Eta), morda železnikarsko Iskro, in med zasebniki.

H. Jelovčan

Srečanje koroških in gorenjskih cestarjev — Ze nekaj let trajala tradicionalno prijateljsko srečanje cestarjev z avstrijske Koroške in Cestnega podjetja Kranj na Gorenjskem. V soboto so bili prireditelji srečanja, na katerem so si med drugim izmenjali izkušnje in tudi darila ter se pomerili v nekaterih športnih tekmovanjih, delavci Cestnega podjetja Kranj. Z avstrijske strani so se srečanja v Bohinjski Bistrici udeležili tudi predsednik koroškega deželnega zborja in podpredsednik društva avstrijsko-jugoslovenskega prijateljstva Josef Schantl, predsednik sindikata gradbenih delavcev Koroške Anton Schmölzer in tajnik društva avstrijsko-jugoslovenskega prijateljstva Werner Pressl. Goste in cestne delavce z avstrijske Koroške pa so z naše strani pozdravili podpredsednica skupščine SR Slovenije Marija Zupančič — Vičarjeva, predsednik komisije za mednarodno sodelovanje pri republiški skupščini Andrej Škrlavčič in predsednik medobčinskega sveta ZSS za Gorenjsko Iskro. — A. Ž.

Ključ je v približno 500 milijonih manjkajočih dinarjev za prevezave

Vse niti vodijo iz nove centrale na Trati

Škofja Loka, 12. junija — Če ji že ne rečemo evforija, je pa res, da je pridobivanje novih telefonskih priključkov (ob cestah) najbolj množična in draga komunalna akcija v loški občini. Glavni problem je osnovno omrežje s kabli in centralami. Ločani so se s ptt podjetjem iz Kranja sporazumeli za delitev stroškov pri gradnji nove vozliščne avtomatske telefonske centrale na Trati, iz katere vodijo niti tudi v obe dolini.

Sedanja centrala je kot zamašek, ki ne prenesi novih priključkov. Stavba nove centrale na Trati stoji, montaža Iskrine klasične Metaconte (namesto prvotne digitalne) centrale se bo začela te dni. Po prevezavah s stare na novo naj bi centrala končno zadržala prihodnje leto. Prav za prevezavah pa je Ločanom, ki zbirajo svojo polovico prek komunalne skupnosti, in ptt podjetju zmanjšalo približno 500 milijonov dinarjev. Obe strani mrzlično isčeta denar, ki je ključ za pogon nove centrale in hkrati tudi vstopnica v omrežje za krajevne mreže, ki jih gradijo pri Sv. Duhu, na Trati, Godešiču, v Retecah in Hrastnici.

Dejali smo, da vse niti vodijo iz nove centrale na Trati. Tačko tudi kabel od Škofje Loke do Žirov, ki bo letos predvidoma plačan v prihodnje leto položen, a bo neizkorščen počival v zemlji, če vozliščna centrala na Trati ne bo vključena v promet. Kabel je bil sicer v občinskih in poštnih planih načrtovan še za konec te petletke, vendar so na pritisk tovarn iz Gorenje vasi in Žirov, ki so domala odrezane od zvez s svetom, z nakupom potihov.

Za poštarje je kabel neobligatoričen, saj celo za dogovorjenja vlaganja s težavo zborejo skupaj potrebne deleže. Zvezna vlada je s tem, ko drži roko nad cenami poštnih storitev, očitno prepričana, da bo standard delovnega človeka zavaroval pri znamki in telefonskem klicu. Tako je poštarje strah vsakega novega krajevnega omrežja, četudi ga krajenvi sami zgradijo, saj novo omrežje pomeni tudi take stroške vzdrževanja.

Zaradi prehitevanja bodo morali Ločani oziroma zaint

Manj zanimanja za delavska tekmovanja

Minulo soboto so po vseh petih gorenjskih občinah potekala tradicionalna delovna tekmovalca gorenjskih kovinarjev, avtomehaničarjev, avtoelektrikarjev in voznikov. V leški Verigi so tekmovalci le trije strojni kovači in tudi povsod drugod je bilo tekmovalcev znatno manj kot minula leta.

Organizacijski odbor pri međobinskom svetu Zveze sindikatov za Gorenjsko je minilo soboto organiziral tradicionalno delovno tekmovalca gorenjskih kovinarjev, avtomehaničarjev, avtoelektrikarjev in voznikov. Regijsko tekmovalce v vseh petih gorenjskih občinah je potekalo kot izbirno tekmovalce kovinarjev za slovensko tekmovalce v spomin Franca Leskoške Luke, ki bo 26. in 27. junija.

Tekmovalci so v dvajsetih poletih. Teoretično preverjanje znanja je potekalo v izpolnjevanju testov s strokovnega področja, varstva pri delu in samoupravljanja. V praktičnem delu so morali reševati posamezne konkretne naloge in kar najbolje izdelati izdelek. Tekmovalci so se zbrali v centru srednjega usmerjenega izobraževanja na Jesenicih (varilci in konstrukcijski klučavnici), v Integralu na Jesenicih (avtomehaničarji in vozniki avtobusov), v Verigi v Leskah (strojni kovači), v Peku v Tržiču (rezkalci), v Iskrni Kibernetiki (brusilci), v Iskrini srednji šoli v Kranju (elektrikarji) in v Iskrni Zelezniki (strugarji-orodjarji).

Tekmovalcev je bilo znatno manj kot minula leta, kar kaže na to, da zanimanje za tako tekmovalce upada. Predvsem zato, ker razen moralnih priznanj zmagovalci v posameznih kategorijah nimajo ničesar drugega, ceprav se prav na tekmovaljih izkažejo kot odlični v svojih poletih. V delovnem okolju, kamor se vračajo, se tudi po zmagi ne spremeni. Zato so letos organizatorji komaj našli dovolj tekmovalcev za posamezne panoge.

KRATKE PO GORENJSKEM

Asfaltirana cesta in telefonija — Predsednik tržiške občinske skupščine Ivan Kapel je v nedeljo popoldne na osrednji slovenski počastitev praznika krajevne skupnosti Brezje pri Tržiču odprl asfaltirano cesto skozi naselje, dostop in dvorišče Doma družbenih organizacij ter telefonsko omrežje za 172 priključkov v krajevni skupnosti Brezje pri Tržiču in Leše. Položitev asfalta je stala 50 milijonov dinarjev, gradnja omrežja pa je ocenjena na 70 milijonov dinarjev. Prvi telefoni so zazvonili že v nedeljo, vse pa bodo v dveh mesecih. — A. Ž.

Zastoji na cesti pred Jesenicami — Pred bolnico na Jesenicah prestavlja magistralno cesto, zato so postavili semaforje. Magistralna cesta bo potekala od Hrušice do Mlak pri Mojstrani in se izognila neprijetnim ovinkom in ozkemu cestišču na Hrušici. Pred semaforji pa na začetku poletne turistične sezone nastajajo dolge kolone vozil. Cesto bodo prestavili v enem mesecu, gradbeni del pa je veliko, saj gradijo tudi oporne zidove. — Foto: D. Sedej

Zbrali poldrugo tono oblačil

Poljane — Prvo nedeljo v maju je v Poljanah začela delati postaja Rdečega križa. Njen namen ni le merjenje krvnega tlaka (aparat je kupil svet krajevne skupnosti) in svetovanje o negi bolnih odraslih in otrok, ampak tudi pogovor z ljudmi o njihovih osebnih težavah. Delo vodi medicinska sestra Pavla Eržen vsako prvo nedeljo v mesecu v malih dvoranih kulturnega doma. V akciji zbiranja starih oblačil, ki je bila v krajevni skupnosti Poljane 28. maja, so se ljudje izjemno izkazali. Zbrali so prek 1400 ton oblačil in uporabnega blaga. Razumevanje do človeka v stiski bodo gotov pokazali tudi 30. junija, ko bo v osnovni šoli v Gorenji vasi krovodajska akcija.

H. J.

Gostilna Jezerski vrh spet odprta

Jezerški vrh — Vse od oktobra lani je bila gostilna na Jezerškem vrhu zaprta. Zdaj pa v njej spet postrežejo z domaćimi jedili in jedili po naročilu. Gostilno je pred dnevi odprl Boštjan Avsec iz Potoč pri Predvoru. Gostilna je odprta od 9. do 22. ure.

Tombola na Jesenicah

Jesenice — V nedeljo, 21. junija, bo Hokejski klub Jesenice pripravil veliko tombolo. Začela se bo ob 14. uri v Športnem parku pod Mežaklo. Izžrebanih bo 25 glavnih dobitkov, med katerimi so avtomobili samara, yugo in fiat 126, motorno kolo, televizor, spalnica, dnevna soba in drugi. 150 bo dobitkov za tri zadetke v vrsti, 100 za štiri zadetke in 50 za pet zadetkov v vrsti. Vabi vas Hokejski klub Jesenice.

Imate konjička?

Kaktusi zahtevajo potrpljenje

Franči Pretnar iz Radovljice Gradiška 7, obrtnik, značkar in izdelovalec športnih kolajn, se ukvarja s kaktusi že deset let. Njegovi zbirki lahko marsikdo zavida.

Pred dvanajstimi leti je prvi lonček s kaktusom kupil na gorenjskem sejmu, potem jih je hodil kupovati v Sečo pri Portorožu, ko pa jih je zanj tam zmanjkal, je hodil še k Horvatini v Ljubljano. Zdaj nove kaktuse vsegaj sam iz semena, ki ga naroča v Nemčiji. Včasih uspevajo, včasih ne.

Njegova posebnost so brez-klorofilni kaktusi, ki so zelo zanimivi, povsem rumeni, rdeči ali beli. Komaj dober milimeter velik kaktus cepi na podiago, na neki drugačen kaktus ki pa mora biti odporen. Z nožem ali britvico na ži-

vo prerezete kaktus, pritrdi maleda nanj in spne z elastikami. Ko se novi kaktus prime, odstrani elastike — in tu je novi kaktus.

Franci ima že okrog 800 vrst kaktusov, med njimi tudi zelo redke ameriške »žive kamne«, podobne zvezdam, ki v naravi že izginjajo. Te kaktuse je tudi najtežje vsegajti in zelo počasi rastejo. V treh letih zrastejo komaj toliko kot drug kaktus v enem mesecu. Cvetejo pa še po desetih, dvajsetih letih, odvisno od vrste. Potrpljenje je treba imeti z njimi in zelo paziti nanje. Sploh pa mora vsak nov kaktus najprej v karanteno, da ne okuži drugih.

Precjer posebnež ima med kaktusi, tudi take, ki cveto le ponoči, take, ki jih zalije le štirikrat na leto. So pa tudi takusi žejni. Franci jih zaliva dvakrat na teden in vsakič porabi 150 litrov vode. Od kaktusa mora priteči, tako mora biti zalin, pravi Franci. Voda pa mora biti vedno za dve stopinji toplejša od zraka. Od oktobra do marca jih ne zaliva, ker jih je tako lahko prezimi.

Zdaj je najlepše cveto. Kakšna zanimiva ura biologije bi bila lahko v njegovem rastlinjaku, razmišljam.

D. Dolenc

Krajevna skupnost Orehek — Drulovka

Sedemnajst prebivalcev na kvadratni meter

Orehek — Drulovka, 15. junija — Kar zadeva trgovino, so prebivalci krajevne skupnosti Orehek — Drulovka precej na slabšem kot marsikje, kjer ugotavljajo, da je preskrba slaba. Zato je gradnja nove trgovine ob gradnji novega stanovanjskega naselja Drulovka še toliko manjša. Čimprej pa bo treba opredeliti tudi prostor za športne in rekreacijske objekte ob čistilni napravi v Kranju.

Krajevna skupnost Orehek — Drulovka sodi že nekaj časa med tiste primestne krajevne skupnosti v kranjski občini, kjer dobro sodelujejo z nekaterimi večjimi delovnimi organizacijami in tudi skupno rešujejo posamezne potrebe. Že lani so precej naporov usmerili v gradnjo rekreacijskega centra Zarica ob reki Savi poleg čistilne naprave. Tako so, na primer, zgradili balinišče in uredili prostor za delo krajevne skupnosti in organizacij. Letošnji program ni nič manj zahteven. Kljub zavzetosti prebivalcev in organizacij, kot so Sava, Iskra in Planika, pa je nekaj nalog takšnih, da jim sami niso kos.

Ugotovili smo, da je nekaj nalog v letošnjem programu takšnih, o katerih je prav, da se sku-paj pogovorimo, je med nedavnim obiskom predstavnikov izvršnega sveta občinske skupnosti v strokovne službe sis poudaril predsednik skupštine krajevne skupnosti **Vladimir Lah** sodelavci v vodstvu krajevne skupnosti. »Ocenjujemo, da imajo prednost na našem investicijskem programu za leto trgovina z družbenimi prostori, gradnja teniških in otroških igrišč, gradnja čolnarne objekta, kakršen trenutno še nima opredeljene podlage v ustremem prostorskem dokumentu. Najbrž je deloma res, da bi krajevne skupnosti z družtvom in organizacijami na celotnem območju Kranjskega jezera lahko precej pripomogle k rešitvam in opredelitvam, kaj naj bi kje bilo. Vendar pa prav v konkretnem primeru krajevne skupnosti Orehek — Drulovka sama najbrž ni sposobna prevzeti vseh stroškov za izdelavo takšnega dokumenta, čeprav samo za nihovo območje. Celo kranjska občina v celoti, kot je poudaril podpredsednik izvršnega sveta, trenutno ni tako bogata, da bi zmogla strošek za izdelavo prepotrebnih ureditvenih načrtov. Sklep bi torej lahko bil takšen: v prihodnje bi morali še tokrat skrbno in resno spremljati posamezne pobude in prisluhniti željam, da se ne bi morali že jutri ukvarjati z legalizacijo takšnih ali drugačnih na črno zgrajenih objektov.«

Predstavniki izvršnega sveta so se z oceno strinjali in prav tako tudi z razmišljjanji, da bi najprej na obstoječi lokaciji sedanje trgovine zgradili novo trgovino z družbenimi prostori. Načrtovano trgovino v Drulovki pa bi morda lahko za nekaj časa odložili, dokler ne bo naselje v celoti zgrajeno. Tudi reševanje šolskega prostora je prišlo na vrsto v naslednjem srednje-ročnem obdobju. Glede trgovine pa bi bilo treba z razgovori pohititi, saj prav zdaj poteka razprave o spremembah srednjoročnega plana.

»Zelja domačinov, predvsem pa mladih in članov športnega društva Zarica pa je tudi, da bi primerno uredili rekreacijski prostor poleg čistilne naprave. Tu so zdaj že teniška igrišča, sanitarije in nogometno igrišče. V načrtu pa imamo tudi čol-

V športnem parku poleg čistilne naprave so že teniška igrišča

oskrbuje 17 prebivalcev. To je slabše kot marsikje drugie, kjer prav tako ugotavljajo, da je preskrba slaba, pa imajo v programu celo skorajšnje rešitve.

Predstavniki izvršnega sveta so se z oceno strinjali in prav tako tudi z razmišljjanji, da bi najprej na obstoječi lokaciji sedanje trgovine zgradili novo trgovino z družbenimi prostori. Načrtovano trgovino v Drulovki pa bi morda lahko za nekaj časa odložili, dokler ne bo naselje v celoti zgrajeno. Tudi reševanje šolskega prostora je prišlo na vrsto v naslednjem srednje-ročnem obdobju. Glede trgovine pa bi bilo treba z razgovori pohititi, saj prav zdaj poteka razprave o spremembah srednjoročnega plana.

»Zelja domačinov, predvsem pa mladih in članov športnega društva Zarica pa je tudi, da bi primerno uredili rekreacijski prostor poleg čistilne naprave. Tu so zdaj že teniška igrišča, sanitarije in nogometno igrišče. V načrtu pa imamo tudi čol-

narno in s tem v zvezi celovito ureditev tega prostora. Do avgusta oziroma krajevnega praznika nameravamo zgraditi tudi novo otroško igrišče pri balinišču in uredit sedanje pri vrtcu.«

Ureditev in opredelitev tega prostora so v tako imenovano celotno območje Kranjskega jezera, za katerega nekatere stvari že določa poseben odlok. Vendar pa je gradnja čolnarne objekta, kakršen trenutno še nima opredeljene podlage v ustremem prostorskem dokumentu. Najbrž je deloma res, da bi krajevne skupnosti z družtvom in organizacijami na celotnem območju Kranjskega jezera lahko precej pripomogle k rešitvam in opredelitvam, kaj naj bi kje bilo. Vendar pa prav v konkretnem primeru krajevne skupnosti Orehek — Drulovka sama najbrž ni sposobna prevzeti vseh stroškov za izdelavo takšnega dokumenta, čeprav samo za nihovo območje. Celo kranjska občina v celoti, kot je poudaril podpredsednik izvršnega sveta, trenutno ni tako bogata, da bi zmogla strošek za izdelavo prepotrebnih ureditvenih načrtov. Sklep bi torej lahko bil takšen: v prihodnje bi morali še tokrat skrbno in resno spremljati posamezne pobude in prisluhniti željam, da se ne bi morali že jutri ukvarjati z legalizacijo takšnih ali drugačnih na črno zgrajenih objektov.«

Med problemi, ki so jih predstavniki krajevne skupnosti še posebej izpostavili in so tudi v letošnjem programu, so tudi priključek na Delavski most, obnova asfalta na starji Zasavski cesti po končani gradnji vodovoda, ureditev prometne signalizacije na Benčinovi poti, odprava ne-reda, ki ga povzročajo lastniki z živimi mejami in usposobitev Kokolovega klanca za kolesarje in pešce.

A. Žalar

Znova Struževski dnevi

Kranj — S predstavo Slovenskega mladinskega gledališča se v petek, 19. junija, začenjajo tradicionalni Struževski dnevi, kulturne in športne prireditve ob struževskem krajevnem prazniku.

Ceprav je tradicionalna veselica, ki jo v Struževem že nekaj let uspešno organizira športna sekcija, že minila, se prireditve ob letošnjem struževskem krajevnem prazniku še začenjajo. V petek, 19. junija, bo ob 21. uri gostovalo v Struževem Slovensko mladinsko gledališče iz Ljubljane. Gledališčni, ki že nekaj let zapovrstijo prihajajo v to krajevno skupnost z okoli 600 prebivalci in tako dajejo svojevrstno kulturni pečat praznovanju, bodo tokrat uprizorili Razrednega sovražnika Nigelja Williamsa (predstava ni primerna za otroke).

Osrednja slovesnost ob krajevnem prazniku bo v soboto, 20. junija, ob 20. uri pred domom krajevne skupnosti. Naslednji dan, v nedeljo, dopoldne ob 9. uri pa bo organiziran — prav tako že tradicionalni — pohod od spomenika do spomenika. Naslednji teden, v torek, 23. junija, ob 20. uri bo pred domom krajevne skupnosti koncert oktetka Vigred iz Predosej. Poskrbljeno pa je seveda tudi za najmlajše, ki jih bo v četrtek, 25. junija, ob 19. uri zabavala lutkovna skupina iz Besnice s Čarodejem Fičifikom Janeza Bitenca.

L. M.

Praznovanje v Komendi — S slavnostno sejo in kulturnimi programom so v četrtek na osrednji prireditvi v krajevni skupnosti Komenda v kamniški občini proslavili krajevni praznik. Nastopil je tudi moški pevski zbor Janez Čebulj iz Komende pod vodstvom Baldomira Kremžarja. Ta teden se prireditve v počastitev praznika nadaljujejo, in sicer v četrtek s tekmovanjem v namiznem tenisu, v petek in soboto pa s košarkarsko revijo in 25-urnim košarkarskim maratonom. V nedeljo bodo gasilci prevzeli nov avtomobil. — A. Ž.

Prenovljen gasilski dom in orodni avto — Z negeljsko proslavo so člani GD Žele — Bistrica v kranjski občini sklenili praznovanje 50-letnice tamkajšnjega društva. Med prireditvijo so odprli praznovani gasilski dom, v katerega so od 1984. leta vgradili okrog štiri tisoč ur prostovoljnega dela, opravili pa so tudi prele sto traktorskih ur. Zatem so predali namenu še obnovljeno vozilo, ki so ga odkupili ob pomoči Gasilske zveze občine Kranj. Na slovesnosti, ki so se poleg članov sedanjih gasilskih društev udeležili številni krajanji, je predstavnik OGZ Kranj izčrpil več priznanj: republiška gasilska odlikovanja III. stopnje so prejeli Franc Beguš, Jože Bablje, Anton Čebasek, Anton Gros in Franc Markovič, posebni priznanji pa ustanovna člana Alojz Šajer in Jakob Pokljušar. Na društveni seji dan poprej so sedem domačih gasilcev nagradili z občinskim priznanji. — Besedilo in slika: S. Saje

PISALI STE NAM

Nepozaben izlet

V okviru DPD Svoboda Mošnje je Ciril Zupan zadnjo soboto v maju organiziral za krajevne Mošenje izlet na Notranjsko. To je bil že 19. tovrstni izlet, udeležilo pa se ga je 48 domačinov.

Najprej smo si ogledali Taborsko jamo, naslednji postopek pa je bila Trubarjeva domačija. Prijetno je bilo potem tudi v gradu Snežnik, v bližini pa smo si ogledali tudi poiharski muzej. Vračali smo se mimo Cerkniškega jezera in čez Lučine ter Gorenjo vas prišli na Gorenjsko. Vožnje je bilo sicer precej, zabave pa tudi na pretek, saj je bil z nam tudi harmonikar Danilo. Za prijeten izlet in era prelepa doživetja na njem se organizatorji v imenu vseh udeležencev prav lepo zahvaljujemo. — Ivanka Korošec

Priznanja za krvodajalce

Predenjih sobot je v krajevni organizaciji RK Češnjica pripravili podelitev priznanj krvodajalcem. Sledile doline prireditve z kulturnimi programom, kjer so nastopili mladinci in učenci osnovne šole PD Železnikar. Je bila v samopo-

strežni restavraciji Alplesia. Priznanja je letos dobilo za 5- do 30-krat darovanio kribovalci. V uocnem govoru je predsednik občinske komisije RK za krvodajalstvo dr. Jože Možgan pohvalil krvodajalce, ki so doline, saj je v njih povprečno na prebivalce največ krvodajalcev v občini in celo v Sloveniji. Odbor KO RK Češnjica se zahvaljuje vodji obrata tvo. Košmelju in sodelavcem za goštinške usluge, godecem Ottonu, Frenku in Tomažu pa za brezplačno igranje in popoštitev prireditve. Tončka Galjot

Loški invalidi v Pomurju

Slovenska Loka, 9. junija — Drugi invalidov občine Slovenska Loka neumorno urešuje svoj obširni program dela, v katerega sodi tudi prireditve izletov. Pretekli teden je bilo petdeset invalidov na dnevnem izletu v Pomurje, kjer so se natrdili nad lepotami Slovenskih goric, sejemskega mesta Gornja Radgona, Negovskega jezera, Janževskega vrha, Radenc, Murske Sabote, Morave, Ljutomerja, Ormoža in Ptuja. Naslednji izlet bo v neznanem. — F. Galječ

Tržiška knjižnica

IZPOSOJA KNJIG V SLOVENSKEM VRHU

Tržič — Lani so v tržiški knjižnici izposodili več kot 64 tisoč knjig, kar je glede na število prebivalstva visoko nad republiškim povprečjem. Zaradi tolikšne izpozoje bi potrebovali še petega knjižničarja — morda v drugi polovici leta. Delo bi tudi izboljšali z nakupom mini bibliobusa.

Tržiška knjižnica nadaljuje več kot 120-letno knjižničarsko izročilo v Tržiču. Prvi začetki segajo v leto 1863, ko je takratni kaplan Jurij Dernovšek ustanovil prvo slovensko javno knjižnico v Tržiču.

Danes je tržiška knjižnica organizacijska enota Zavoda za kulturo in izobraževanje Tržič. Ima splošno izobraževalni oddelek, pionirski oddelek, čitalnico, dve izpoznejalnici v domu Petra Uzara v Bistrici in osnovni šoli Kokršega odreda v Križah. Potupočna knjižnica pa ustaljenem razporedu obiše enkrat na mesec enajst naselij v občini. V splošno izobraževalnem oddelku so poleg številnih leposlovnih knjig tudi druge strokovne knjige, nekaj knjig pa je tudi v tujih jezikih. V pionirskem oddelku skrbimo za knjižnično vzgojo otrok, v čitalnici obiskovalci prebirajo ves osrednji slovenski dnevni in tedenski tisti ter del strokovnega, pojudnozanstvenega in hobijskoga časopisa. K nam prihaja okrog 70 časopisov in revij. V čitalnici so dijakom in študentom v veliko pomoč različni priročniki, leksikoni in druge strokovne knjige, ki jih ne posojamo na dom. Hkrati je to tudi edini javni prostor v Tržiču, namenjen študiju, pravi vodja tržiške knjižnice Danica Kunšič.

Veliko truda in posluha so vgradili knjižničarji, da so med Tržičani razširili in poglobili bralno kulturo. Uspehi niso izostali, saj se je knjižni fond podeseteril. Vsak tretji občan je reden obiskovalec matične knjižnice, obeh izpoznejalnic in dobro razpredene potujoče knjižnice. Po izpozaji knjig na prebivalca sodi tržiška knjižnica v sam republiški vrh. Lani so štirje knjižničarji 25 tisoč obiskovalcem izposodili 64.500 knjig, kar je 4,5 knjige na prebivalca in je krepko nad republiškim normativom. Na leto kupijo 2000 novih knjig, kar je pri takem porastu izpozaje premalo. Vsak drugi obiskovalec bi rad najnovejše knjige, saj so najbolj privlačne. Ampak teh imajo malo, morda le štiri ali pet, zato je treba nanje čakati.

Knjižničarji se zavedajo, da mora postati knjiga človekova vsakdanja potreba in branje notranja nuja, zato začnejo orati ledino že pri najmlajših, pravi Danica Kunšič. »Zato vztrajno privabljamo otroške radovedneze v knjižnico. Organiziramo ure pravljic, vabiemo skupine predšolskih in šolskih otrok na uro knjižne in knjižnične vzgoje, mednje vabimo pisatelje in pesnike. Marsikom postane drugi dom. Pedagoška dejavnost zajema vzgojo otrok od malega s

knjigo v vrtcih, nadaljuje se s šolo... V pionirskem oddelku se je lani igralo, risalo, bralo, gledalo televizijo, poslušalo kasete prek tisoč otrok, dvesto jih je poslušalo pravljice, več kot 200 otrok je prišlo na obisk v osmih skupinah iz šol na »učno uro«. Ura pravljic je bila desetkrat za otroke od 5. do 8. leta starosti, za skupine smo pripravili uro knjižne in knjižnične vzgoje. Znanje so otroci preskušali tudi na računalniku, pripravljajo pa tudi razstave moja najljubša knjiga, je dejala Danica Kunšič. Kot zanimivost naj zapisemo, da se velikokrat v knjižnici zbere celo omizje otrok, ki se igrajo, berejo, srečujejo z vrstniki. Med zimskimi počitnicami je bil obisk tako velik, kot bi imeli otroški vrtec. Ob 14. uri so odšli domov. Prostor v knjižnici so našli tudi številni mladi ustvarjalci in interpreti različnih umetnostnih zvrst, ki se predstavljajo v tematskih večerih. S to dejavnostjo načrtno privabljajo bralce. S srečanjem literarnih ustvarjalcev, pesniški večeri in predavanji ohranjajo vez s sodobno literarno ustvarjalnostjo.«

»Na enega knjižničarja je lani prišlo 6.230 obiskovalcev in 16.125 knjižnih enot, medtem ko je normativ 10 do 12 tisoč. V Tržiču je 4,5 izpozajene

knjige na prebivalca, medtem ko je republiški normativ le 3 knjige. Knjižničarji stalno tekamo od pisarne do izpoznejalnice. Če zboleš, imaš kar slabu vest, ker bodo drugi ob svojem delu morali opraviti še tvoje. Lani smo dosegli veliko izpozajo in bi za kakršnokoli dejavnost morali nujno zapoliti petega knjižničarja. Če nam intervientni zakon tega ne bo prepričil, bomo novega, prepotrebnega knjižničarja zaposlili v drugi polovici leta. Nasloho smo v tem obdobju v velikih dilemah, kako bo potekalo financiranje kulture, saj predlog novega financiranja kulture bistveno krši dejavnost, mi pa že tako ali tako stojimo na mestu, če ne rečem celo nazadujemo glede nabave knjig... Potupočna knjižnica, ki s kombijem in v škatlah zloženimi knjigami obiskuje vasi v občini, je še skromnejša, vendar upamo, da se bo našel dekor na mini bibliobus, saj bi z njim lahko posodobili in izboljšali izpozajo po okoliških krajinah. Pri pedagoški dejavnosti smo pričeli uporabljati kazete otroških igric in pesmi, drugo leto pa bomo izpozajali kazete tudi na dom,« pove o temavah in načrtih knjižnice v Tržiču njena vodja Danica Kunšič.

Drago Papler

Etnološka razstava

PANJSKE KONČNICE V ŠVICI

V Zürichu so konec minulega tedna zaprla razstavo poslikanih panjskih končnic iz Etnografskega muzeja v Ljubljani in radovljškega Čebelarskega muzeja

Ob otvoritvi razstave 9. aprila se je v muzeju, ki v dveh nadstropjih predstavlja švicarsko stanovanjsko kulturo v stari tracijski hiši iz 17. stoletja, v kletnih prostorih pa je razstavljena znamenita zbirka otroških lutk švicarske kiparke slovaškega porekla Sashe Morgenthaler, zbralo izjemno veliko obiskovalcev, med njimi tudi Slovencev, ki živijo v Zürichu. Pogostitev je sicer zmotila nastop ansambla Trlep iz Ljubljane, ki je na starih originalnih glasbilih in s petjem predstavljal slovenske ljudske pesni, zato pa se je kasneje njihov koncert spremenil v skupno prepevanje domačih pesmi.

Preko 200 panjskih končnic je razstavljenih v pritličju muzeja po značilnih skupinah, kot na primer: biblijski prizori iz stare in nove zaveze, svetniške legende, živali v človeških vlogah, smešenje krojačev in čevljarjev, smešenje ženskih in moških napak, lovski in gostilniški prizori itd. Originalne končnice dopolnjuje maketa čebelnjaka in fotopovečava s prikazom prevažanja čebel na pašo ter zemljevid, ki jasno pokaže lego Slovenije in bližino dveh alpskih dežel — Švice in Slovenije.

Preprosta likovna govorica s pisano barvitostjo in množico motivov na prednjih stranicah panjev »kranjičev« privlači mnoge obiskovalcev, ki občudejo tako bogastvo prizorov kot izreden smisel za slikovitost, ki je bil deležen v preteklosti slovenski čebelnjak kot prebivališče tiste »muhe«, ki ji je kmet čebelar posvečal posebno pozornost in ljubezen.

V züriških časopisih je bila razstava bogato in zelo pohvalno komentirana, v Čebelarskem muzeju v Radovljici pa so se prav zaradi nje že oglastili nekateri švicarski turisti in turistični delavci. Tako nam razstava našega ljudske – umetniškega blaga

na tujem lahko dviga našo samozavest, brez dvoma pa nam nalaže tudi še večjo skrb in odgovornost za našo kulturno dediščino.

Maruša Avguštin

SLIKARSKA KOLONIJA V BOHINJU

Bohinj — Minuli konec tedna se je ob Bohinjskem jezeru končala letošnja slikarska kolonija, ki so se je v organizaciji Zveze kulturnih organizacij Radovljice udeležili člani likovne sekcijs KPD Veriga iz Lesc in slikarji RKUD Sloboda — Vis iz Varaždina. Slikarska kolonija v Bohinju — tokrat pod pokroviteljstvom hotela Kompa Bohinj — je bila v bistvu nadaljevanje slikarske kolonije, ki se je pričela lani v Varaždinu. Slikarske kolonije — varaždinska in bohinjska — so le nadaljevanje dolgoletnega kulturnega sodelovanja med Radovljico in Varaždinom. Že 4. julija pa bo v Varaždinu odšla gostovat folklorna skupina KPD Veriga Lesce, ki bo nastopala tako v Varaždinu kot Čakovcu. Prireditve sodijo v okvir kulturnega dogajanja, ki spremja univerziado v Zagrebu, del športnih prireditiv pa se bo odvijal tudi v Varaždinu.

Ob razstavi v osnovni šoli Cvetka Golarja na Trati

SLIKE RADA DAGARINA

Skojna Loka — Dagarinove slike delujejo drugače, slikarju ni za natančno posnemanje narave ali celo za slikanje lepih razglednic.

Pri pregledovanju slikarstva skozi dolga obdobja spoznamo, da nam zdogniški pregled ponuja dva nasprotujoča si načina likovnega izražanja. Od teh dveh nasprotnih načinov je prvi tisti, ki zvesto sledi linijam in barvним tonom predmetnih oblik ali krajinskih izsekov. To je tisti način, s katerim slikarji zvesto posnemajo vse, kar vidijo v naravi. Drugi pogled je usmerjen bolj v obravnavanje slikarjevega notranjega razpoloženja, ki ga podaja s slikami, ki niso več točna odsljiva resničnost, ampak je na primer pokrajina spremenjena in podrejena slikarjevi volji in želji, da bi s sposobnostmi slikar opozoril na svoj slike.

To, kar me je kot nekakšno spoznanje prevzele,

sem drugič ali morda že tretjič pregledoval slike Rada Dagarina, se je dotikal prav že omenjenih dveh načinov in spremenjenega okusa in presej njegovih slikarskih del. Če sem pri prvem ogledu njegovih slik še omahoval, sem drugič moral ugotoviti, da Dagarinove slike delujejo drugače, ker se slikar nagiba k drugemu pogledu na krajino, da jo obdeluje svobodnejše, da slikarju ni za verno posnemanje narave ali celo za slikanje lepih razglednic. Danes delujejo Dagarinove slike drugače, ker je bilo treba ob njegovih slikah spremeniti kriterij, ki je sodočal pri izkušnji razsodbe o kvaliteti Dagarinove, sicer kratke, toda intenzivno prehajene razvojne slikarske poti.

Svoje krajinske slike gradi iz ploskev, ki so ostro začrtane z risbo in se včasih že spreminjajo v ornamente.

Ko tako iz tega posebnega zornega kota zremo na slike Rada Dagarina, nam mora biti takoj očitna zavzetost za drugi in drugačen pogled na slikarsko snovanje. Zavzet je v slikarsko videnje čiste prostorske in barvne ploskovne orientacije, ki je tematsko vezana na pokrajino. To pomeni, da se je Dagarin obrnil stran od vernega prepisovanja danosti v naravi, ker mu objektivna odslikava motiva ne povzroča zadovoljstva, ki ga doživi pri čisto osebnem odnosu do snovi. Slikarjevo delo je zato težje, ker se njegov pogled sočita s težjimi likovnimi problemi.

Andrej Pavlovec

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ — V Prešernovi hiši je odprta razstava Nove pridobitve Gorenjskega muzeja — *grafike in risbe*. V Mali galeriji je na ogled *izbor slikarskih in kiparskih del* iz zbirk Gorenjskega muzeja. V galeriji Mestne hiše je na ogled razstava *Podvodna naravoslovna fotografija*.

JESENICE — V razstavnem salunu Dolik je na ogled razstava slik *Vere Trstenjak - Jovičić*.

V galeriji Kosove graščine je odprta razstava *fotografij* Nina Migliorija iz Bologne.

Jutri, v sredo, ob 19. uri bo v dvorani Toneta Čufarja na Jesenicah koncert ženskega pevskega zborja DU Javornik — Koroška Bela. V programu sodeluje tudi moški pevski zbor DU Jesenice.

BLED — V Festivalni dvorani razstavljata slikarja *Vinko Tušek in Karel Kuhar*.

RADOVLJICA — V galeriji Kamen je odprta prodajna razstava slik in grafik *akad. slikarja Vinka Tuška*.

ŠKOFJA LOKA — V soboto, 20. junija, ob 21. bo na dvorišču Puščavskega gradu predstava Molierovega *Zlahtnega meščana* v izvedbi Prešernovega gledališča iz Kranja.

V osnovni šoli *Cvetka Golarja* razstavlja likovna dela *Rado Dagarin*.

V galeriji Loškega gradu je na ogled razstava izdelkov udeležencev *Male Groharjeve kolonije. Stalne zbirke Loškega muzeja* so odprte vsak dan razen ponedeljka med 9. in 18. uro.

ŽELEZNICKI — V salunu pohištva Alples je na ogled razstava slik *Jozeta Šeklija* iz Železnika.

DOMŽALE — V baročni cerkvi in Grobljah bo danes, v torek, ob 20. uri nastopil *Novi ljubljanski kvartet*.

TRŽIČ — V galeriji Kurnikove hiše razstavlja oblikovalka *Lena Šajn* iz Kranja.

KRANJSKA GORA — Liznjekova domačija (*etnografski muzej*) je odprta vsak dan razen ponedeljka med 10. in 12. ter med 17. in 19. uro.

VRBA — Prešernova hiša je odprta vsak dan razen ponedeljka ob 8. do 16. ure.

DOSLOVČE — Finžgarjeva domačija je odprta vsak dan razen ob sobotah ob 8.30 do 16. ure, ob nedeljah od 12. do 16. ure.

KONCERT SAKSOFONISTA VRHOVNIKA

Kranj — V petek, 19. junija, ob 19.30 bo v dvorani glasbeno šole v Kranju koncert saksofonista Ota Vrhovnika iz Dunaja. Vrhovnik je bil rojen 1950. leta v Dragovgradu in se je najprej učil igrati klarinet, šele kasneje si je izbral saksafon. Po glasbenem šolanju v Mariboru je nadaljeval študij na visoki šoli za glasbo in umetnost v Gradcu pri prof. Petru Šauku, diplomiral pa je leta 1977. Njegova solistična kariera se je začela dve leti kasneje s številnimi koncerti po Evropi ter snemanji za radio in televizijo, posnel pa je tudi nekaj gramofonskih plošč. Na kranjskem koncertu bo Vrhovnika na klavirju spremljala Vlasta Doležal-Rus.

ZLATE CITRE 1987

Grize — DPD Sloboda iz Grize pri Žalcu tudi letos prireja srečanje slovenskih citrarev. Nastop citrarev bo v tamkajšnjem letnem gledališču Lumberk 12. julija letos, prijave pa sprejemajo do petka, 19. junija, v Zvezni kulturni organizaciji Slovenije. Razen nastopa citrarev, ob katerih bo vsak zapel in zaigral vsaj eno skladbo iz domačega okolja, bo v Grizah tudi velika razstava citer, sejem notne literature za citre, predstavitev izdelovalcev instrumentov in posvetovalnica za vse, ki se želijo ukvarjati s to zvrstjo glasbene dejavnosti.

Galerija Kosove graščine

NINO MIGLIORI

Jesenice — V galeriji Kosove graščine razstavlja italijanski profesionalni fotograf Migliori, eno najuglednejših imen sodobne italijanske fotografije.

Nino Migliori, danes eden najuglednejših italijanskih fotografov, se je rodil v Bologni, s fotografijo pa se ukvarja že skoraj štirideset let. Njegova fotografska produkcija je že od samih začetkov zelo razčlenjena in heterogena. V prvem obdobju je vse posvečal dvema zvrstema fotografije: na eni strani stilno jasno opredeljeno delo, ki mu lahko najdemo vse pri Strandu, Bressonu in zlasti v neorealističnem filmu, po drugi strani pa fotografije, ki odražajo sočasno bolonjsko umetniško prizorišče in lahko njihove izvore iščemo pri avantgardah; gre za raziskovanja off-camera, v katerih razčlenjuje potencialne možnosti fotografskega koda. V zadnjem desetletju je zanj značilna ironija v odnosu do umetniške fotografije. Vedno bolj poglobljeno se ukvarja z razbijanjem banalnosti, demitizacijo »lepote« ter p

Za naše razmere nenavadna odločitev Lojzea Bogataja

Iz direktorskega fotelja za učiteljski kateder

Skofja Loka, 14. junija — Lojze Bogataj, strojni inženir, od 1971. do 1977. leta s krajšimi prekinutvami redni učitelj strokovnih predmetov v srednji kovinarski šoli v Skofji Loki, nato poklicni predsednik loške mladine, energetik v Termiki na Trati, zadnjih šest let pa uspešen direktor uspešnega Termopola na Sovodnju, se vrača za šolski kateder.

● Pravite, da ste se kot mlad pustolovci spoprijeli s takratnimi problemi v Termopolu. Je bil Termopol za vas pustolovščina?

• Pustolovščina v tem smislu, da sem človek, ki vedno nekaj išče, boddisi v športu, kulturi ali politiki, saj skoraj ni področja, kamor se ne bi vtaknil: med tabornike, planince, alpiniste, v ljudsko tehniko, rezervne starešine, pevski zbor, centralnega dedka Mraza... Ta vsestransko, ki je ne jemljam površno, mi zelo koristi, daje širino, povečuje razglednost. Prav širokemu spektru aktivnosti se moram zahvaliti, da sem probleme velej dokaj lahko, preudarno reševal. Prvič zato, drugič, ker nisem konflikten človek in imam povsod prijatelje. Lepo, ne samo koristno, je imeti veliko prijateljev. *

● Kakšne so vaše poklicne ambicije?

• Nikoli nisem imel visokoletečih ciljev. Nisem karierist. Mislim, da je treba napredovati postopno, po stopnicah svojega razvoja, podkrepljen s strokovnostjo. Oče, ki sem ga zelo cenil, me je strogo navajal na red in disciplino, ki sta mi vodilo. *

● V Termopolu je bilo pred šestimi leti precej kritično. Kako ste zgrabilo, da ste preusmerili tok?

• Direktor je na silo odhajal. Skaljeni so bili medsebojni odnosi, odnosi med vodstvom in delavci. Ni bilo dela, ni bilo izoblikovanega proizvodnega programa. Pošteno smo se zmenili za pravila igre. Tisti, ki niso zmogli, so sami odšli. Se smo kolegi. Danes so na ključnih mestih novi, mlađi, izobraženi ljudje, ki se še izobražujejo na raznih tečajih, seminarjih, sejmih. *

● Kot direktor, prepričan, da je mesto direktorja predvsem v tovarni in ne na raznih potovanjih, ste pristaš »trde roke«. Vam sodelavci to znamijo?

• Zame sta osnovna red in disciplina. Včasih so mi tudi zamerili, če je šlo »po moje«. Predvsem pri novitetah in večjih posegih. Delavci, ki večinoma nimajo izobrazbe, niso vedno razumeli, kaj je dobro za tovarno. Lahko bi zavrali razvoj, če ne bi vztrajal »pri svojem«. Take težave so nastale, ko smo začeli govoriti o tem, kako bomo otroke delavcev, ki imajo višje poklicne zahteve kot starši, zadržali doma. Smo mar kraj razvijali na pamet ali samo za par generacij? Če Termopol mladim ne bo ponudil primernega dela, bodo odšli in smo kraj zmanj razvijali. Ko sem začel govoriti o lastnih strojih, o elektroniki, o inženiringu, ki bi ga prodajali, sedaj naj program pa vse bolj prelagali na kooperante in delo na domu, je bilo precej vroče. *

● Večkrat sem vas slišala praviti, da kot dober gospodar vse gradite in kupujete z lastnim denarjem. Menite, da je (bilo) to najbolj pametno?

• Za Termopol, ki sodi v drobno gospodarstvo, je edini način. Mali ne pridejo do bančnega korita. Prej so banke vlagale v gradnjo velikih, zdaj v njihovo sanacijo. *

● Na eni strani dobri poslovni rezultati, na drugi povprečne plače. Kako razlagate to »neskladje«?

• Podobno kot doma razdelite plačo po kupčkih, tako je treba kupčkati tudi v tovarni: nekaj za plače, nekaj za razvoj, nekaj za kraj. Ljudje radi pozabljajo, da je tudi tisto, kar dobe od »družbe«, del plače. Plača naših delavcev je tudi novo telefonsko omrežje, nov gasilski dom, hidranti za vodo, ki so po hribih hkrati rezervoarji, kulturni dom, ki ga zdaj obnavljamo, novo postajališče, bolj urejene ceste in poti, nov planinski dom na Ermanovcu... Tisti, ki tega ne vidi in vidi samo plače, gleda tipično po jugoslovansko. Najbrž pa je tak recept res bolj za Sovodenj kot za Skofjo Loko. Kaže, da bo Termopol na osnovi številnih raziskav postal vzorčni model Organizacije združenih narodov, kako lahko majhna tovarna gospodarsko in kulturno razvije kraj. *

● Vaša pisarna je odprta. Vsi režiji ste v enem prostoru. Zakaj?

• V režiji, kamor stejemo tudi tehnologijo s pripravo dela, nas je osemnajst. Glede na to, da delamo samo po naročilih, ne na zalogo, je izjemno pomemben pretok informacij. Vse obravnavamo timsko, saj več ljudi več ve. Počutim se kot učitelj v razredu. Ko enemu nekaj rečem, slišijo tudi drugi in so na tekočem. Tehnični problem mora zanimati tudi finančnika, in obratno. Razen tega lažje shajamo med seboj, ker vidimo, da ima vsak težave. Ta sistem bolj zdržuje ljudi, kot tim smo boljši kot bi bili v ločenih zaprtih luknjah. Največji del dneva preživimo skupaj s sodelavci, več kot z družinami. Če so naši odnosi znosni, to nadomesti veliko denarja. *

● Pravite, da ste bolj mentor kot direktor. Kaj manjka našemu direktorju?

• Več svobode, samostojnosti, več pooblastil in prava odgovornosti za delo. *

● S kakšnimi občutki se poslavljate od Termopola?

• Veliko stvari med drži nazaj. Nekako zrasel sem s tovarno in z okljem. Vendar moram odići. Vpisal sem se v visoko ekonomsko komercialno šolo, na fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo imam še nekaj obveznosti, rad bi se izpopolnil v angleščini, tako da bi znal dva tuga jezik. Pri štiridesetih letih se to še da, pri petdesetih težje. Ker delo v Termopolu zahteva celega človeka in imam obveznosti še v društvenih, politiki, vojski, ne bi mogel študirati. Nimamo vti sreče, da bi bili župani. *

● Da vas ne bodo zasnibili za naslednjega župana?

• Tega se ne bojim. V politiki oziroma na sejah me ne čislajo preveč. *

● Je res samo možnost študija tista, ki vas vrača v šolo?

• Vsa zakonodaja in politika kljub dokaj hladnim živcem puščajo sledove v človeku. Učiteljevanje pojmujev kot poljneneje akumulatorjev, prvi servis, kot obdobje, ko se bom pripravljal za večje podvige. *

● Gorovite, ko bi v šoli lahko počivali.

• Ne pravim, da se v šoli ne dela. Svoje delo bom strokovno opravljal. Vendar mi bo lažje, ker sem že učil in ker popoldne še vedno predavam, ker snov in priprave obvladam. Veselim se dela z mladimi. Pedagog je moj prvi poklic, v vsakem drugem sem se obnašal kot pedagog, tudi v tovarni, kjer je ravno tako treba deliti evice in ukore. In nikoli nisem svojih izkušenj, znanja in poslovnih zvez ljubosumnih hranil zase. Žal je pri nas lahko vsak šolnik, vsak direktor, vsak politik. To nas tudi tepe. Ni vsak za vsak poklic, tudi če se je usposabljal zanj. *

● Na kaj ciljate?

• Za jugoslovanske težave je po mojem usodnem prav kadrovska politika. Ne vidim izhoda iz težav. Tisti, ki so nas vanje zapeljali, so še vedno tam in niso sposobni potegniti ven. Nanje ne moremo računati. Če bi nas bil kdo sposoben rešiti, bi se do zdaj verjetno že zbulil. Imam občutek, da bomo prišli do dna in bomo moralni vse začeti znova. Koliko bomo takrat zaostajali za svetom, kakšni naporji bodo potrebeni, je težko reči. Na tisti čas se moram pripraviti. *

H. Jelovčan

Po sledi (nekega) negativnega mnenja

Politična in strokovna mnenja na tehnicici

Radovljica, 12. junija — Ravnatelju lipniške osnovne šole se je 31. maja letos končal štiriletni mandat. Svet šole je že na seji ob koncu februarja sklenil, naj se v Gorenjskem glasu objavi razpis prostih del in nalog ravnatelja. Do 28. marca sta na naslov razpisne komisije prispevali dve prošnji: prvo je podpisal (do)sedanji ravnatelj lipniške šole, drugi izvršni sekretar občinskega komiteja ZKS Radovljica.

Razpisna komisija je na prvi seji ugotovila, da razpisnim pogojem odgovarja dosedanji ravnatelj, drugi kandidat pa ne, ker je kot profesor telesne vzgoje delal na področju vzgoje in izobraževanja le dve leti, pet mesecev in en dan, medtem ko zakon zahteva za to delovno mesto pet let delovnih izkušenj. Razpisna komisija je v skladu z družbenim dogovorom o oblikovanju in izvajjanju kadrovske politike radovljški občini začela pridobivati mnenja na edinega kandidata za ravnatelja šole. Koordinacijski odbor za kadrovsko vprašanja pri predsedstvu občinske konference SZDL Radovljica je (podobno kot izvršni svet, ki po družbenem dogovoru sodeluje pri oblikovanju mnenja) dal o kandidatu negativno mnenje, češ da »ni zadovoljivo opravil del in nalog ravnatelja«. Resda nima šola le izobraževalnih nalog in nalog ravnatelja samo in izključno skrbeti za pouk, pa vendarle: mnenje Zavoda za šolstvo SRS — organizacijske enote Kranj bi lahko v »boju mnenj« postavili na prvo, drugo ali kvečjemu tretje mesto. Kaj menijo v zavodu o kandidatu? »V času, ko je opravljalo dela in naloge ravnatelja v lipniški šoli, se je izkazal kot dober pedagoški vodja, ki je svoje strokovno znanje z vso resnostjo posvečal vzgojo-izobraževalnemu, kadrovskemu in materialnemu napredku šole. Na podlagi poročila za mandatno obdobje 1983-87, pregleda vzgojno-izobraževalnega dela dela v tem in pregleda pedagoškega vodenja izražamo o kandidatu pozitivno mnenje.« so zapisali v zavodu za šolstvo. Dodajmo temu še eno, sicer

neuradno mnenje, ki tudi ima, kot pravimo, »težo« ali bi jo vsaj moralno imeti; mnenje pa za nameček še spodbija eno od ugotovitev koordinacijskega odbora za kadrovsko vprašanja, češ da gre za neenotnost mnenj na območju lipniškega šolskega okoliša. Širši politični aktiv lipniške doline (predstavniki krajevinskih skupnosti in krajevinskih konferenc SZDL Podnart, Kropa, Dobrava in Kamna gorica in vodje delegacij lipniške doline) je bil namreč na sestanku 15. aprila »na koncu enotnega mnenja«, da si ravnatelji lipniške šole zelo prizadeva izboljšati stanje in da je v minulem mandatu opravil pomembne izboljšave, zato so predlagali občinskemu organu, naj bi mu podaljšali mandat. Tako je v poročilu s sestanka za časopis zapisal (nač) dolgoletni dopisnik iz lipniške doline, znan po pošteni in objektivni javni besedi, sicer pa tudi podpredsednik krajevne konference SZDL Podnart.

Kaj je v mnenju zapisala osnovna organizacija sindikata v osnovni šoli? Prav nič slabega. Ravnatelj je izboljšal organizacijo dela, sodelovanje z delovnimi organizacijami in krajevinskimi skupnostmi v šolskem okolišu se nadaljuje in poglablja, leta 1983 je bila šestina učiteljev z neustrezno izobrazbo, lani nobeden, število nadur se je zmanjšalo za 59 odstotkov, delovanje samoupravnih organov je po ravnateljevi spodbudi začelo... Navedimo še nekatere ugotovitve osnovne organizacije ZK v šoli! Ravnatelj se trudi, da bi bil pouk čim bolj kakovosten, skrbti za družbeno imovino in se gospodarno obnaša, v medsebojnih odnosih je strepen,

pripravljen se je dogovarjati, sprejemata ustvarjalne pobude, spoštuje red in kvaliteto dela, skrbti za napredok šole, je delaven in vztrajan, opremljeno šole se je izboljšala, včasih se zgodi, da upošteva le mnenje posameznikov...«

Vsek človek, in tudi ravnatelj, ima napake in vsak, ki dela, tudi greši. Nepravilno je ukrepal zoper enega od delavcev, opustil je družbenopolitično aktivnost v kraju, kjer živi (zato pa se je toliko bolj vključil v delo v kraju na območju šolskega okoliša — aktiven je v DPD Svoboda Podnart, piše kronika NOB... ni dobro uredil nekaj načrtov zaupne narave... V izobraževalni skupnosti so, na primer, kar na osnovi zapisnikov ugotovili, da ni bil uspešen pri zagovarjanju skupnih stališč pred kolektivom.

Kaj bi vsemu temu rekli? Preprosto in naravnost — kadrovska kuhinja. Razplet še ni znan. Na seji sveta šole so nameravali imenovati v.d. (vršilca dolžnosti) ravnatelja za čas, dokler svet ne bo pridobil mnenja koordinacijskega odbora za kadrovsko vprašanja, na seji pa so na pobudo predstavnika občinske konference SZDL Radovljica dosedanjega ravnatelja imenovali še za štiri leta. Koordinacijski odbor je naslednji dan ugotovil, da njihov predstavnik »ni imel svojega delegata v nih velik kvalificirano zastopati interesa širše družbenopolitične skupnosti«. Ker je svet šole kršil družbeni dogovor, je nadaljnji postopek predstavljen v družbenemu pravobranilcu samoupravljanja.

C. Zaplotnik

Jubilej slovenske gorske reševalne službe

Organizacija, ki ne odreče pomoči

Ljubljana, junija — Gorska reševalna služba pri Planinski zvezi Slovenije je v 75 letih prerasla iz skromnega jedra v množično in sposobno organizacijo. Njeni člani so vedno pripravljeni za pomoč komurkoli v naših gorah. Gotovo je to vrednota, ki je ne bi smeli izkoristiti ali zlorabititi, se naglasili člani vodstva GRS med nedavno tiskovno konferenco.

Nesreče v slovenskih gorah so se dogajale že pred ustanovitvijo naše gorske reševalne službe. Znano je tudi, da so nekateri slovenski gorski vodniki že konec prejšnjega stoletja delovali v reševalni službi Kranjske sekcije Nemškoavstrijskega planinskega društva. Iz želje, da mlado Slovensko planinsko društvo osnuje lastno reševalno službo, pa je v času narodnognega boja nastala prva postaja GRS. To se je zgodilo 16. junija 1912. leta v Kranjski gori na pobudo dr. Josipa Tičarja.

V sedmih desetletjih in pol je slovenska GRS prilagajala svojo organiziranost trenutnim potrebam in ves čas bogatila vsebino svojega dela. Tako je, na primer, leta 1950 delovalo v 18 postajah 93 reševalcev, danes pa jih je v 16 postajah skoraj sedemkrat več.

■ Lahko nam je v ponos, ocenjuje Danilo Škerhinek, načelnik GRS Slovenije, »da imamo 640 reševalcev, ki s povsem prostovoljnim delom dosegajo evropsko ravno usposobljenost za reševanje v gorah. V tem velikem moštvu deluje kar 108 letalskih pomočnikov, 42 instruktorjev, 38 zdravnikov, 34 minirjev snežnih plavz in 33 vodnikov lavinskih psov. Naše reševalne skupine — poleg postaj GRS imamo organizirane tudi obveščevalne točke — pokrivajo vse slovenski gorati svet. Naša GRS je prerasla v javno priznano organizacijo, ki po potrebi pomaže prebivalcem vse Slovenije. Doslej se še ni primerilo, da ne bi izpolnila zadanih si nalog in odrekla pomoč.«

Čeprav slovenski gorski reševalci iz leta v leto širijo svoje preventivno delovanje med obiskovalci gora, ne mine leto brez nesreč. Nekaj let nazaj jih vsakič naštejejo od 60 do 70. Tudi lani so imeli 77 akcij, 54 reševalnih in 23 iskalnih oziroma poizvedovalnih. Z gora so resili 27 ranjencev ter po štiri izčrpane in obolele osebe, žal pa za 26 gornikov — med njimi je bil le en alpinist — ni bilo več pomoči.

Brez helikopterja ne gre

Nekdaj so težka stenska reševanja trajala tudi po več dni. Dandanes se je čas reševanja celo v najtežjavnejših razmerah zmanjšal na le nekaj ur, saj ob večjih nesrečah in na odročnih krajin obvezno sodeluje helikopter Letalske enote milice. Tako je reševanje dosti lažje in zlasti učinkovitejše, saj ponesrečenec hitreje nudi medicinsko pomoč.

■ Naša enota, ki ima trenutno štiri helikopterje, pojasnjuje Lojze Ž. St., načelnik podkomisije za letalsko reševanje pri komisiji GRS, »se udeleži približno 40 odstotkov vseh akcij. Doslej smo v 175 akcijah opravili 352 ur letenja. V dolino smo pripeljali 179 ponesrečencev, med katerimi je bilo 59 mrtvih.«

Helikopterska ekipa, ki jo sestavlja pilot, mehanik, reševalci in zdravnik, mora temeljito obvladati svoje delo, saj najmanjša napaka lahko povzroči težave in celo nesrečo. To dosegamo z rednim urjenjem, pri katerem se tudi letos lahko pohvalimo z dobro udeležbo.«

Odprite strani

Ivan Oman

Kmet je vedno vse zdržal. Bo tudi tokrat?

Jaka Zupan

Standard ščitimo na kmetov račun

Marijan Peternej

Postavimo kmeta na mesto, ki mu pripada

PROF. DR. SRDJAN BAVDEK

Urednikova beseda

Pred nedavnim sta slovenski in zvezni centralni komite Zveze komunistov razpravljala o razvojnih vprašanjih kmetijstva. Mi pa smo povprašali kmete in kmetijske strokovnjake. Povedali so marsikaj zanimivega in kritičnega na račun kmetijske politike in razmer v kmetijstvu. Iz vseh pa zveni, da kmet ob bolj ali manj ugodnih razmerah mora delati in bo delal. Kmečka delavnost se je izkazala tudi pri pisjanju; čeprav so imeli na voljo le nekaj dni, so nam vsi — kmetje in strokovnjaki — poslali svoje prispevke do dogovorenega roka. To še dodatno potrjuje upravičenost njihovih trditev.

Naslednje Odprite strani bomo odpirali kulturi. Izšle naj bi prve dni julija.

LEOPOLDINA BOGATAJ

Franci Zagoričnik

Se delat Francoza

Mag. Jurij Kumer

Kakšen je položaj kmetijstva in kakšen naj bo izhod iz krize

Cveto Zaplotnik — Slavko Gliha

V Sloveniji bi lahko pridelali toliko hrane, kot je rabimo

Naša proizvodna učinkovitost — anahronizem na obrobju razvitega sveta

Prišel je tudi čas, da temeljite ponovno izmerimo razmere v kmetijstvu. Mnogi pravijo, da je dolgo trajalo od zadnjega tovrstnega večjega družbenega pretresa, nekateri pa menijo, da bi bilo treba imeti za novo prelomico v razvoju kmetijstva in proizvodnje hrane več konkretnih pozitivnih izkušenj in tudi stvarnejše družbene možnosti. V stiski se prav lahko zgodi, da se uveljavijo ožji pogledi ali pa vsaj, da ni pravega posluha

bivalstva je v Jugoslaviji 19 odstotkov — skratka, v času, ko v industrijsko razvitem svetu s politično—ekonomskimi instrumenti usmerjajo kmetijsko proizvodnjo ob velikih proizvodnih presežkih; s temi presežki imajo celo velike probleme.

Bili bi krivični, če ne bi opazili in priznali nekaterih pomembnih premikov v razvoju našega kmetijstva v preteklih treh petletkah. Treba pa je dodati, da so bila družbena in strokovna prizadevanja veliko večja, kot se vidi iz rezultatov. Iz tega lahko sklepamo, da so se v družbenem življenju pojavljala nasprotja, protislovja, ki so zavrla pričakovani razvoj. Pričakan sem, da za stanje na področju kmetijstva niso krije le splošne družbene raz-

mere, kot tudi, da razmere na področju kmetijstva niso mogle in ne morejo biti bistveno drugačne, kot so splošne razmere v družbi. Menim, da smo ideologizirali mnoga temeljna vprašanja glede organiziranosti proizvodnje in preskrbe na neživiljenjski način in ne na proizvodni in tržni učinkovitosti. Usmerjali smo se v veliko tržno proizvodnjo in pri tem zabredli na primer v okološko močvirje. Ali sta odpovedali znanost in stroka? Bili smo proti monopoliom, vendar so se razraščali; trg je odpovedal. Govorimo o racionalni proizvodnji, o proizvodnji cenejše hrane, mehanizaciji, združevanju dela in zemlje in tako naprej, hkrati pa vstajajo kulaški strahovi. Govorimo o osebnem delu in o pravicah iz de-

la, besedno spodbujamo ekonomske interese, to pa se sprevrže v uravnivočko in socialno. Računamo na izvoz hrane in na devize, izvajamo pa kontaminirana živila in izgubljamo tržišče. Govorimo o proizvodnji zdrave hrane, hkrati pa so območja v državi brez pravega nadzora nad zdravjem živali. Govorimo o tržno organizirani proizvodnji, vanjo vlagamo dragocena družbena sredstva, razrašča pa se črni zakol živine. K temu lahko prištejemo še velika nihanja v proizvodnji, največ zaradi disparitet med cenami posameznih kmetijskih artiklov ter tudi med cenami vhodnih materialov (stroški) in kmetijskih proizvodov. Iz pregleda odkupa živine in mleka v Sloveniji v obdobju med leti 1975 in 1986 se vidi, da smo v govedoreji dosegli lep napredok pri približju mleka, kakor tudi, da je ta proizvodnja z izjemo v letih 1980 in 1981 — ves čas napredovala. Pač pa je zelo nihala, in po letu 1976 tudi nazadovala, približjuje klavnega goveda. V prasičereji je bil dosežen lep napredok v obdobju do 1984. leta, od tedaj dalje prasičereja stagnira. Omeniti moramo, da je v preteklosti lepo napredovala reja piščancev, saj je podvoda.

Za Gorenjsko je najpomembnejša kmetijska panoga govedoreja. Tej so v glavnem podrejene tudi usmeritve pri poljedelstvu, z izjemo krompirja, v kolobarju pa se od pomembnejših kulturnih dejavnosti tudi pšenica. Po podatkih Kmetijskega inštituta Slovenije je položaj govedo-

reje v Sloveniji kritičen. Ekonomičnost govedoreje v zadnjih petnajstih letih je bila slaba, posebej pa se je poslabšala leta 1986. S povprečno odkupno ceno je bilo januarja 1987. leta pokrito na kmetijah pri mleku 71 odstotkov in pri pitanem govedu le 64 odstotkov stroškov. Nizka ekonomičnost pridelovanja pa vpliva na slabšanje reproduktivne sposobnosti, kar se kaže v živinorejskih obratih v izrednem zastajaju stopnje akumulativne sposobnosti, na kmetijah pa sili v prelivanje amortizacije v osebno potrošnjo. V primerjavi z letom 1984 so investicije v kmetijstvu v Sloveniji realno padle za 33 odstotkov, vse investicije v živinorejsko proizvodnjo pa za 38 odstotkov.

Težak ekonomski položaj govedoreje kažejo tudi gibanja cen reproduktivskega materiala, osebnih dohodkov in odkupnih cen. Košarica najpomembnejšega reproduktivskega materiala in osebnih dohodkov za pridelovanje mleka na kmetijah se je po letu 1983 podražila za 648 odstotkov, odkupna cena mleka za 489 in cena mlaide govedine le za 417 odstotkov; razlika v škodo govedorejcev je očitna. Ti podatki nas opozarjajo, da je kmetijstvo na Gorenjskem v težkih razmerah. Teh razmer ne morejo popraviti sredstva iz republike in občinskih skladov za intervencije v kmetijstvu in porabni hrane oziroma pri ustreznih sisih. Verjetno pa je prav ta vir sredstev omogočil, da se kriza v govedoreji na Gorenjskem doslej ni

SLAVKO GLIHA

CVETO ZAPLOTNIK

DIREKTOR KMETIJSKEGA INSTITUTA SLOVENIJE

V Sloveniji bi lahko pridelali toliko hrane, kolikor je rabimo

Ljubljana, 12. junija — »Slovenija ima le še trinajst arov orne zemlje na prebivalca, manj kot katerakoli evropske države (z izjemo Irske). Ker je zemlje malo, moramo to, kar jo imamo, dobro izrabiti. Kmetje se trudijo in ne varčujejo z močmi; vprašanje pa je, če je zemlja vedno tudi pametno obdelana,« je dejal Slavko Gliha. »Analiza dolgoročnih razvojnih možnosti je namreč pokazala, da so v Sloveniji možnosti za samootkrbo s hrano (s tem da bi presežke menjali v jugoslovanskem in mednarodnem merilu). Naše naravne danosti so še slabo izrabljene, potencial slovenske kmetijske zemlje je po merilu Zahodne Evrope za 50 do 80 odstotkov večji od sedanjega.«

● Tovariš Gliha, kjer je mestno slovenskega kmetijstva v primerjavi z jugoslovanskim in evropskim?

Če ocenjujemo razvito po dohodku na hektar kmetijskih oziroma obdelovalne zemlje, potem ima slovensko kmetijstvo majhno prednost pred jugoslovanskim, medtem ko po intenzivnosti pridelovanja in priejeza zaostaja za Zahodno Evropo za približno 50 odstotkov. Slovenija je včasih imela precej višje hektarske pridelke pri žitih kot ostala Jugoslavija, vendar so v zadnjih desetih letih druga območja hitreje napredovala in jo tudi prehitela. To ne velja za priejo mleka in mesa, v kateri dosegla Slovenija boljše rezultate kot druge republike; še vedno pa ima, vsaj pri mleku, najmanj 80-odstotne rezerve. Analiza dolgoročnih razvojnih možnosti slovenskega kmetijstva navaja, da bi ob povprečni mlečnosti krav 3500 do 4000 litrov mleka že dobili presežke, ki bi jih sičer težko prodali, če ne bi imeli Dalmacije, Istre in drugih območij, kjer je kmetovanje še na razmeroma nizki razvojni stopnji. Občina Vrhnik, na primer, odkupi na leto toliko mleka kot vsa Črna gora.«

● Končna sodba o uspešnosti kmetijstva izhaja iz hektarskih pridelkov in velikosti pridelovalnih stroškov. Za naše kmetijstvo je znano, da »proizvaja« draga hrano.

*Res je — izdatki so razmeroma veliki. To potrjujejo tudi raziskave, ki navajajo, da pri

nas porabimo za hrano polovico povprečnega osebnega dohodka oziroma dvakrat ali trikrat več kot v razvitih državah (v ZDA in ZRN od 16 do 25 od-

Leta 1931 je povprečna slovenska kmetija imela 8,3 hektara zemljišča (vključno z gozdovi), leta 1969 6,4 hektara, od tega 2,6 hektara obdelovalnih. Če ne upoštevamo kmetij, ki imajo do ene hektar kmetijske zemlje, so naše kmetije približno štirikrat manjše kot v državah Evropske gospodarske skupnosti. Za štirikratno povečanje do leta 2000 bi bila potrebna 10-odstotna letna stopnja rasti. Pri triodstotni rasti bi to trajalo 45 let, to je do leta 2030. Sedanji trendi pa so še vedno izrazito negativni. V Sloveniji je ves čas po vojni potekal proces zmanjševanja povprečne velikosti kmetij in povečanja števila kmečkih gospodarstev, v ZRN pa se je, na primer, v letih 1970-75 število kmetij zmanjšalo za 3,5 odstotka (povečala pa se je posej), v Belgiji za 4,1 odstotka, v Franciji za 2,9 odstotka...«

● Kakšna je po vašem mnenju in po strokovnih merilih idealna kmetija za naše razmere?

»Idealne kmetije ni in tudi ne nekega modela, ki bi ustrezal vsem krajem, časom, kmetijskim usmeritvam... Pri nas je v zdajšnjih razmerah optimal-

stotkov). Za to so najmanj kriči kmetje, kajti v kmetijstvu se bolj kot v drugih panogah velja, da »kravca tako leži, kakor smo ji bili postigli.« Povedano drugače: kakršno kmetijstvo imamo, takšni so njegovi izdatki. Pri razdrobljenosti, ko imamo več kmečkih gospodarstev (190 tisoč) kot delavcev v kmetijstvu (100 tisoč), ko je povprečna kmetija v Sloveniji dva do desetkrat manjša kot v deželah Zahodne Evrope in večina parcel manjša od pol hektara, ni mogoče pričakovati, da bi pridelovalci poceni hrano. Naloga kmetov je, da v takšnih okoliščinah dela, pridelujejo; naloga družbe (politicke) pa, da jim za družbeno učinkovito delo daje primeren dohodek, da prepreči nadaljnje drobljenje kmetij in kmetijske posesti, pospeši proces koncentracije, poskrbi, da bo do delovni stroji bolje izrabljene.«

● Omenili ste zemljiški maksimum. Kakšno je vaše mnenje?

»Predolgo smo premlevali to, za nekatere hamletovske vprašanje, čeprav bi omejitev (deset hektarov) lahko že zdavnaj odpravili. Za to je nekoliko kriva tudi stroka, ker se je obnašala oportunistično in se je spriznala, da o maksimumu ne razpravlja, češ da je to ideološko vprašanje. Teden smo tudi prišli na dan s formulo »zdrževanje zemlje, dela in sredstev,« s formulo, ki je niti strokovnjaki ne razu-

na živinorejska kmetija posesto s 15 do 20 hektari kmetijske zemlje, s 30 do 40 glavami živine, z enim ali dvema delavcema. Takšna kmetija bi ob normalnih razmerah gospodarjenja morala dajati primeren dohodek.«

● V svetu so zelo močni procesi koncentracije kmetijske zemlje, pri nas pa se zemljišča še naprej delijo na manjše kose in prehajajo tudi v roke nekmetov.

»Pri nas se zemlja ne deli le zato, ker jo hočejo tudi nekmetje, ker jim pomeni dobro vloženi denar, temveč tudi zato, ker večje kmetije zaradi omejitev z zemljiščnim maksimumom in majhnega ostanka zemlje ne morejo kupovati. V svetu se manjša število kmetij in število kmečkega prebivalstva. Pri nas se število kmetov prav tako manjša, število kmečkih gospodarstev pa se, začuda, povečuje. Sedanja zakonodaja namreč omogoča, da se kmetija še za časa življenja gospodarja deli, kar je po mojem mnenju narobe in v nasprotju s cilji kmetijske politike. Tu bi morale poseči vmes kmetijske zadruge ali kmetijske zemljiške skupnosti in preprečiti, da bi se, denimo, kmetije, ki nimajo naslednika, delile.«

V državah Evropske gospodarske skupnosti je bila povprečna velikost kavje črede leta 1979 14 krav, v Sloveniji v začetku osemdesetih let 2,7. Izračuni so pokazali, da je prireja mleka v čredi, ki je manjša od osmih krav, za polovico dražja kot v čredi s 16 in več kravami... Za mlečno prirejo je potrebno najmanj 10 do 15 hektarov zemlje, za druge usmeritve, kot je pitanje goveda, reja telic ali krav dojilj, so potrebna večja zemljišča, in sicer od 15 do 25 hektarov. Rentabilnost se torej v vsakem primeru začenja nad veljavnim zemljiškim maksimumom.

(iz gradiva za znanstveno-tehnološki posvet biotehniških ved)

● Omenili ste zemljiški maksimum. Kakšno je vaše mnenje?

»Predolgo smo premlevali to, za nekatere hamletovske vprašanje, čeprav bi omejitev (deset hektarov) lahko že zdavnaj odpravili. Za to je nekoliko kriva tudi stroka, ker se je obnašala oportunistično in se je spriznala, da o maksimumu ne razpravlja, češ da je to ideološko vprašanje. Teden smo tudi prišli na dan s formulo »zdrževanje zemlje, dela in sredstev,« s formulo, ki je niti strokovnjaki ne razu-

mejo, le kako bi jo kmetje. Isto velja za zadružna pravila. Zadružna je namreč danes tako obremenjena z raznimi sporazumi, dogovori, predpisi, da kmet sploh ne več več, kakšne so njegove pravice in obveznosti. Kmetijska politika mora zadevati kmete, mora pa biti takšna, da jo bo kmet tudi razumel.«

● Na seji centralnega komiteja ZKS smo slišali, da je naša kmetijska politika dobra; kmet, ki je tudi razpravljal, pa je dejal, da takšne politike, ki mu redči čredo; ne omogoča naložb in ne zagotavlja socialne varnosti, ne podpira.

»Ocenja, da je naša kmetijska politika dobra, izhaja iz tega, da nimamo vizije, kakšna naj bi sploh bila. Če bi vedeli, kaj hočemo, potem bi tudi znali to politiko prilagoditi ciljem, ki smo jih opredelili. Sedanja politika premalo spremlja dohodkovni položaj kmetov in tudi prepočasi ukrepa. Če nam tega ne omogoča zvezna politika, bi moral poiskati rešitev na ravni republike. Ceno denarja, ki ga kmetje vlagajo v stroje, živilo in v vse drugo, bi morali (z realnimi obrestimi vred) vracati v ceno kmetij. Možnost vidim v odkupu in v uvedbi »družbeno najemnih kmetij.«

To bi imelo včasih tudi zelo krute posledice.«

● Ali v našem kmetijstvu dovolj upoštevamo poleg ekonomike tudi socialno plat? Na papirju gospodarsko močne in velike kmetije se izkažejo na terenu kot brezperspektivne, ker voda alkohol, osamelost, nimajo naslednika...«

»To so vprašanja, ki bodo edalje pomembnejša. Bojim se primerov, ko bo ena generacija podrla vse, kar so preustvarjali trije rodovi. Z odpravo zemljiščnega maksimuma bodo, denimo, nastale kmetije z 20 hektari zemlje, s 40 do 50 glavami živine, z vso strojno opremo, vredno na desetine milijonov dinarjev. Kačko ukrepati, če bo takšna kmetija ostanila brez naslednika? Možnost vidim v odkupu in v uvedbi »družbeno najemnih kmetij.«

Poljedelstvo je bolj donosno kot živinoreja, v živinoreja, na najslabšem govedoreja, na najboljšem pa pitanje piščancev in prašičev. Krompir je bil še do nedavno ena najdonosnejših poljščin, vendar le tam, kjer so dosegali visoke hektarske pridelke. Dobre dohodkovne rezultate daje v zadnjem času tudi sadjarstvo, vendar ne takšne, da bi omogočali normalno obnavljanje nasadov in druga vlaganja.«

● Imate kdaj občutek, da o kmetijstvu vsi vse vedo in da o njem razpravljajo tudi ljudje, kot je dejal kmet z Gorenjske, ki pridejo na kmetje ob nedeljah?

»Ne moti me, če kmetijstvo presojajo in v tej dejavnosti delajo ljudje, ki niso kmečkega porekla, so pa to področje studirali. Imamo lahko dobre živinorejske strokovnjake, ki ni nikoli pasel krav ali krmil živilne. Za globlje razumevanje razmer v kmetijstvu pa je dobro poznati tudi kmetovo dušo. Že pesnik je zapisal: trda lepotu nivj in poljan, kdo te spozna, kdo te razume; tisti, ki orje, ki seje, ta te spozna, ta te umije. Je zato kaj nenavadnega, če ima Zvezna republika Nemčija za kmetijskega ministra kmetja? Kdo pozna kmetovo dušo, bo tudi lažje ocenil, zakaj je kmet, kot je dejal prof. Pirc, špekulativno usmerjen (ker se sicer ne bi obdržal), zakaj je opren pred zdrževanjem... Še bolj nepoznavanje so mi neljubi strokovni oportunitizem, sprenevedanje, primeri, ko so vsi trdili, da »ima cesar novo obleko, čeprav je lahko vsak videl, da ima staro.«

Hektarski pridelki pomembnejših poljščin (v stotih) v letih 1978-80

	SFRJ	Avstr.	Franc.	Nizoz.	Slov.
Pšenica	31,5	39,3	50,0	62,1	27,6
Ječmen	22,7	36,9	41,4	48,2	20,8
Koruza	41,0	67,8	52,1	68,2	37,3
Krompir	87,0	247,6	323,0	374,8	129,3

MAG. JURIJ KUMER

Kakšen je položaj kmetijstva in kakšen naj bo izhod iz sedanja krize

Na vprašanje, kakšen je položaj kmetijstva, bi lahko čisto na kratko odgovorili: skrb zbujoč in kritičen. Ta ocena je seveda povprečna in splošna. Velja pa za celo dejavnost, še bolj pa za usmeritve, ki so na Gorenjskem. Najbolj kritično je v govedorej, pri prieji mesa in mleka, čeprav tudi pri pridelovanju krompirja ne manjka problemov. Nekaj podobnega je tudi v gozdarstvu.

Najbolj kritično je stanje na dohodkovnem področju, na kmetijstvu in intervencionskem programu. Omenjeni so nekatere elementi, ki vplivajo na stroške ali dohodek pri pridelovanju ali prodaji drugih elementov pa se oblikujejo prosti in se gibljejo daleč od resolucij

skih okvirov. Prav tako zelo negativno vplivajo tudi počasnost poštovkov in reakcija na zahteve po spremembah, pa ne le pri cenah, temveč tudi pri drugih elementih in intervencijah.

Tako kritične situacije, kot se je

pojavile, so zahtevajo rešitev na živinorejskih in kmetijskih področjih. Ta je v tem procesu tega ne more opraviti sam, zdržati je treba ukrepe proizvodnje, čeprav bi omejitev (deset hektarov) lahko že zdavnaj odpravili. Za to je nekoliko kriva tudi stroka, ker se je obnašala oportunistično in se je spriznala, da o maksimumu ne razpravlja, češ da je to ideološko vprašanje.

Teden smo tudi prišli na dan s formulo »zdrževanje zemlje, dela in sredstev,« s formulo, ki je niti strokovnjaki ne razu-

mejo, le kako bi jo kmetje. Isto velja za zadružna pravila. Zadružna je namreč danes tako obremenjena z raznimi sporazumi, dogovori, predpisi, da kmet sploh ne več več, kakšne so njegove pravice in obveznosti. Kmetijska politika mora zadevati kmete, mora pa biti takšna, da jo bo kmet tudi razumel.

Ocenja, da je naša kmetijska politika dobra, izhaja iz tega, da nimamo vizije, kakšna naj bi sploh bila. Če bi vedeli, kaj hočemo, potem bi tudi znali to politiko prilagoditi ciljem, ki smo jih opredelili. Sedanja politika premalo spremlja dohodkovni položaj kmetov in tudi prepočasi ukrepa. Če nam tega ne omogoča zvezna politika, bi moral poiskati rešitev na ravni republike. Ceno denarja, ki ga kmetje vlagajo v stroje, živilo in v vse drugo, bi morali (z realnimi obrestimi vred) vracati v ceno kmetij. Možnost vidim v odkupu in v uvedbi »družbeno najemnih kmetij.«

ali kilogramov mesa, ki jih dobimo iz tega prostora. S skupinom programom — proizvodnji, prostoškim in socialnim — moramo ta prostor ohraniti poseljen in proizvodno aktiven za danes in v jutrišnjo generacijo.

Slab ekonomski položaj neposrednih proizvajalcev je potisnil podoben položaj tudi organizatorje proizvodnje. Kot posledica tega nastajajo nemir, neupravljivo vedenje, težave pri planiranju in upravljanju ter iskanju rešitev, ki bodo lahko dolgoročne, nekatere tudi negativne.

Zadržalne organizacije bodo lahko opravljale funkcijo organizatorja, usmerjevalca in realizatorja proizvodnje le s primerno ekonomsko močjo in ustrezno organizirano. Krčenje dejavnosti in umikanje s terena bi podrobno prostorsko, pa tudi vsebinsko oddaljevanje od neposrednih proizvajalcev, posledica tega pa bi bila slabša organizatornost in manjša učinkovitost. Tudi pomen zadruge bi moral obravnavati širje in ne strogo ekonomsko, to pa bi pomenilo, da družbeno funkcijski vadi pravno mesto.

Nikakor situacija ni enostavna in lahka, prilagani ukrepi, sestavljeni iz nekatere, pomembnejši, ki bi lahko pomagali izboljšati sosednje situacije.

MARIJAN PETERNELJ

Postavimo kmeta na mesto, ki mu pripada

Nekateri razlagalci slovenske preteklosti nam očitajo, da smo narod brez zgodovine. Priliko, da bi se vidneje vključili v evropsko dogajanje, da smo že davno zamudili. Naš knežji kamen je nekje sredi Avstrije.

Če bi vrednost in pomembnost nekega naroda sodili po številu vojnih pohodov, po tem, koliko trupel, požganih mest in vasi so za seboj pustili od krvi podivljani kraljevi vojščaki, bi pač morali pririditi takšnim očitkom. Toda, ob koncu drugega tisočletja, ko še niso zaceljene rane dveh svetovnih morij in ko smo se dodata ovedli, kaj bi prinesla tretja, v zavesti večine človeštva veljavna drugačna merila tudi v presojanju preteklosti. Kraljev nismo imeli, tudi slavnih vojskovodij ne, toda — preziveli smo.

Imeli smo zdrav kmečki rod, ljudi, ki so stoletja bili boj z zemljo, več z nerodovitnimi bregovi kot z ravninskimi njivami. V višino nad tisoč metrov je našega prednika prinala potreba po kruhu. Verjeti ne moreš, ko gledaš strma polja, s katerih na vsakem koraku štrli kamen, da je tod nedanje dni živel deset, petnajst družin. In kakšni! O mnogo otrocih so nekdaj govorili, ko je njihovo število preseglo deset.

Zemlja je bila našemu predniku sveta stvar. Zaradi nje je bil pravljjen seči tudi po sekiri. Spoval jo je bolj od vsega. Letne čase je meril po opravljenih na njej. Iz njegove kulture, pesmi, pripovedništva, verovanja, družbenih navad, iz vsega je čutiti vonj zemlje.

Iz kmečkega živja so izšli tudi naši največji razumniki. Kar li-

stajmo po življenjepisih pomembnih ljudi od preteklosti, ki so resnično nekaj veljali, ustvarili in niso bile le napihnjene večine svojega časa. Koliko jih je, ki ne izhajajo iz vaškega okolia?

Potem so prišle spremembe. Nekaj jih je prinesel čas, mnogim je smer zaklicil človek. Ta človek se je začel igrati in potvarjati tudi svojo lastno zgodovino. Revolucija je potrebovala nasprotnika. Prave boržuazije Slovenci nikoli nismo imeli prav številčne. Tako je nastal razredni nasprotnik delavca kmet. Ne le veleposestnik. Z gnojnicu se je oblikovalo tudi lastnika nekaj deset hektarov velike kmetije. Trditev ni izvita iz trte. Poglejmo nekoliko literaturo. Kolikokrat je kmet prikazan kot izkorisčevalc, pravi mučitelj hlapcev in dñinarjev. Ne trdim, da surovosti, domišljavosti in podcenjevanju med gruntarji ni bilo. Toda kritika je padala po dolgem in počez. Kmet, sam z zgaranimi rokami, ki je moral pomestiti vse predale, da je odpalačal davke, je postal krivec za težak socialni položaj kmečkega proletariata. Cetudi je nosil zakrpane hlače, je bil prikazovan kot okrutni oderuh, ki bogati na račun hlapcev in dñinarjev.

Kako zelo je bilo ozračje sovražno nastrojeno proti kmetu tudi še dvajset let po vojni, priča dro- ben dogodek iz mojega poznega otroštva. Za Kmečki glas sem napisal kratko črtico. Kmečkega gospodarja sem opisal kot pravo surovino, ki pretepa svojega malega pastirja. Okolje, v katerem sem doraščal, mi nikakor ni ponujalo takšne slike. Nasproto. Od kar sva z materjo sama dela na kmetiji, sva bila na vsakem koraku, pri vsakem delu, deležna pomoči sosedov. Bil sem, otrok, pod vplivom knjig, časopisov, šolskih čitank.

Takšno ozračje je imelo do kraja negativne posledice za nadaljnji razvoj kmetijstva. Razumljivo, da se je sovražnemu razpoloženju do kmetov pridružilo dosti delavcev, posebno tistih, ki so v zelo hitro se razvijajoči industriji našli lažje in boljše plačano delo, kot ga je zmogel dati kmet in kmetijstvo. Psovko, zabit kot kmet, je bilo slišati na vsakem koraku. Žal vse do danes ni povsem izginila. V takih razmerah so se mnogi mladi in sposobni ljudje izseljevali iz vasi v mesta. Tovarne so jih sprejemale odprtih rok. Na vasi zrastel otrok, vajen delu iz najrostejših let, je znal poprijeti za delo tudi v tovarni.

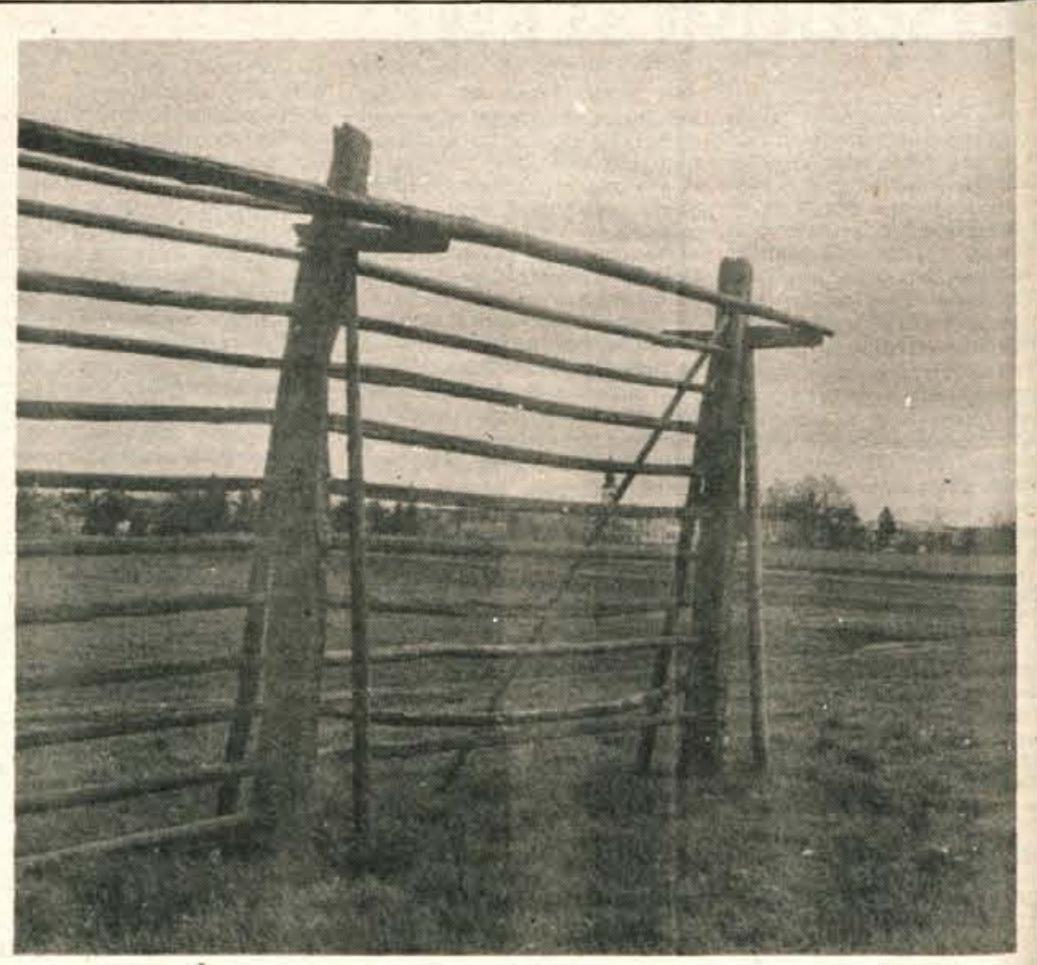
Prekomerni razvoj industrije pa je počasi začel kazati tudi manj rožnatno plat medalje. Hrupa in smradu naveličani meščan se na kmečko življenje ozira kot na pravljčni raj, iz katerega je bil

izgnan. Svoje pristavijo razni pisci članov, ki hote ali nehote poveličujejo vaško življenje. Posebno kategorija so besedila domače glasbe, ki z nostalgičnim poveličevanjem kmetišča in njegovega veselega, brezskrbnega življenja prav žalijo trdo kmečko življenje. Sodeč po njihovih umotvorih je kmet simpatičen bedak, nadvse srečen na svoji zemlji brez problemov veselo veselo jucka ob vedno polni steklenici.

Ob tem so resnični problemi sodobnega kmetovanja povsem zamegljeni. Sodoben kmet je podvržen prav vsem zakonitostim trga in ekonomije. Kriza, ki jo preživljamo, je bolj kot drugo gospodarstvo prizadela prav njege življenja. Četudi je zanjo najmanj krv. Zaviranje cen hrane in divjanje cen kmetijske mehanizacije postavlja pod vprašaj ne le nadaljnji razvoj, pač pa ohranitev že doseženega.

Ni bil namen mojega zapisa pri-

kazovati napake slovenske politike to pridelovalcev hrane. O tem so v zadnjih dneh več povedali tisti, ki se na stvar bolj spoznajo. Zdela pa se mi je potrebno spregovoriti o odnosu do kmečkega človeka, tistem vaskdanjam, bolj ali manj neformalnim. Tudi od tega je odvisna nadaljnja usoda slovenskih kmetov, slovenskih polj, slovenskega kmeta. Bomo končno nanj začeli gledati z realnimi očmi? Bomo spoštujive negovali korenitev iz katerih izhajamo?

FORO: GORAZD ŠNIK

Prejeli smo

EDO TORKAR

Strasti in odpuščanja Vena Dolenca

STRASI IN ODPUŠČANJA VENA DOLENCA

Kdo ne pozna njega, ki hodi diagonalno ob zvokih fanfar po svojem Kranju. V levici nosi trobojnico in njegov korak je sinkopiran z ritmom dihanja mame Slovenije. S kazalcem in palcem desne roke ščipljše poganjke magnolij in lista sence z brstičnega ohrovca. Nikolaj ima brado iz verzov in lase vpletene ode. Okrog vrata ima mlinski kamen in drobne gubice ob očeh. Hodi en meter od zemlje in s tem daje vtis, da nekako vzvišeno gleda na svoje podanke, srečne in nevedne v svojem zadovoljstvu.

Krančani imajo radi Nikolaja, a človeška narava jim le ne da, da mu ne bi zabodli noža v hrbet, kot je to na dvori v navadi. Seveda jim je potem žal in takrat histerično jokajo in na Gorenjskem je dež. A Nikolaj se ne meni za drobne slabosti svojih klovnov in odpušča levo in desno, vsemu in vsem, ker je, kot se govorji, trokist in krvodajec.

liko izpovedno močjo in mojstrstvom v izrazu, jezik je barvit in melodičen (ne smemo pozabiti, da je Dolenc poleg vsega drugega tudi glasbenik in likovnik), zato večina njegovih pesmi zavrnji v srečnem soskladu med vsebino in obliko. Dolenčevih pesmi se nam ni treba guliti na pamet, da bi se nam vtisnilo v zapest, v njih je toliko sugestivne moči, da se nam dobesedno vpije pod kožo — pa naj pojego o Ani, ki ji gledata iz oči Jakopič in Tintoretto, o mrtvem detetu, ki mu sredi čela poganja ječmenov klas, o gospodični, ki z volnenimi rokami plete v okna katedral barvasto steklo, o feministkah, ki jim iz ust letijo kromirane ptice, kadar govorijo, in tiste stvari počnejo le ob največjih državnih praznikih, o proletarcih, ki vstajajo tako zgodaj, da skoraj nima smila, da bi šli spat.

Knjigo je založil kulturno-umetniški klub Tone Čufar pri DPD Svoboda Jesenice, uredil pa uredniški odbor v sestavi Marko Hudnik, Siniša Petrovič in Damjan Jensterle. Tehnična in likovna oprema je skupno delo Damjana Jensterla in Vena Dolenca, v nakladi 500 izvodov pa jo je natisnila Knjigoveznica in tiskarna iz Radovljice. Naj pove mo še to, da sta vse izdajateljske stroške nosili jeseniški ZKO in kulturna skupnost, klub temu da sta bili za pomoč naprošeni tudi kulturna skupnost avtorjeve matične občine — tržiške, in, tovarna Peko, kjer je Veno Dolenc zaposlen.

Kmalu bo, upajmo, prišla med bralec tudi druga (in obenem zadnja) knjižica lanskega letnika MČK — zbirka kratkih proz Milana Kristana Izpiski. Zaradi zamud v tiskarni se je izid obeh knjig namreč precej zakasnil.

Iz prve samostojne pesniške zbirke Vena Dolenca STRASTI IN ODPUŠČANJA je (oziroma bi moral biti) za Jesenice in Gorenjsko pomemben kulturni dogodek vsaj iz dveh razlogov: prvič, ker gre za oživitev in nadaljevanje že več kot pred desetimi leti ugasle jeseniške knjižne zbirke Malo Čufarjeva knjižnice, in drugič, ker je Dolenčeva zbirka, kljub temu da je prvenec (če ne stejemo njegovega sodelovanja v Pesniškem almanahu mladih, MK 1983), daleč od vseh začetniških negotovosti in neobglenosti, pač pa suvereno dejanje zrelega ustvarjalca, ki ve, kaj hoče in kako to doseči. Zbir-

Odmevi

FRANIČ ZAGORIČNIK

Se delat Francoza

Glavna ugotovitev Eda Torkarja na moje pisanje o Odprtih straneh Gorenjskega glasa je naslednja: »Zagoričnik že ve, do kam sme s svojo kritiko, koga lahko jasno in glasno pokliče iz vrste in ga javno ošteje in za koga je bolje, da se ga loti po ovinkih in izza vogala. Kaj je to drugač kot pomanjkanje poguma in jajce!«

Ob njegovem članku, ki je do polovice natpran s tujimi citati, bom ravnal rajši po svoji pampenti. Sprejemem kritiko, čeprav bi se ji kdo, ki me bolje pozna, rajši smejal. Seveda gre za pomanjkanje poguma. Priznam, da večji del mojega dela in delovanja korespondira ravno z mojim strahom in ne s pogumom. Ta dva, mogoča iracionalna občutka sta vzročno — posledično povezana, tako kot pri Edvardu Kocbeku, kljub temu da je pred mojim pogumom tudi tisti NE, ki pogum zanikuje. Tako da površno gledano prevladuje le strah.

Strah me je tudi takšnih izjav, kot je na primer tale Torkarjeva: »Sem na strani Montesquieuja, ki je trdil, da je predvsem človek, potem šele Francoz, ker me takšna izjava postavlja pred zid. Prvič, trditev je stara več kot četrtoletja in drugič, je iz drugačnega konteksta. Zato tukaj nič ne morem. Jaz sem na strani Eda Torkarja, ko mi očita pomanjka: je poguma. Ne morem pa se postavljati s tem, da sem tudi na strani Montesquieuja, ki mi nič ne more pomeniti, dokler njegove trditev ne spravim v svoj slovenski kontekst.«

Pri Montesquieuju pomeni biti ali ne biti Francoz, oziroma predvsem človek, bolj odnos do Francije kot absolutističnega državnštva. Kot filozof, ugledneemu tudi med buržoaznimi materialisti, in podeželskemu plemiču iz okolice Bordeauja je bilo bližje biti predvsem človek in svetovljan nekje potem pripadnik in ne kaže države. Biti Francoz v takšnem primeru ne pome-

ni nobenega premisleka o nacionalnosti. Sploh ne gre za to. Francoški unitarizem je že kreplko pospravil svoje »narode in narodnosti« in njihove kulture. Spomnimo se samo Provansalcev in njihove bogate književnosti! Tu smo torej!

Biti Francoz na nekem drugem geografskem področju pomeni, recimo, biti Američan v odnosu do Indijancev. Biti človek v takem primeru pa ne pomeni biti Američan v prevladujočem odnosu do Indijancev. Zato so Američani svoje napredne ljudi na področju genocida tudi ubiali, enako kot Indijance, ne glede na to, da so bili med temi naprednimi ljudmi tudi predsedniki ZDA. Vendar ne gre zmeraj za ubiranje. Nasilna asimilacija na Koroskem, ki je bila izredno učinkovita za časa nacizma, se je humanizirala. Tako je bila povojna humana germanizacija na Koroskem veliko bolj uspešna kot pri tista iz fašističnega obdobja. Nujno se vprašamo: kako pa je pri nas?

Spomnil bi na to, da eno naših najbolj popularnih političnih gesel izhaja iz francoske buržoazne revolucije: svoboda, enakost, bratstvo. Mi smo že tako daleč, da sta nam ostala samo bratstvo in enotnost. Svoboda je v našem državniškem kontekstu že presežena. Preselila se je na področje ustvarjalnosti, javnosti in samoupravnega urejanja družbe. Zato v smislu državnega unitarizma ne igra več nobene vloge, saj je zadeva ustavno, zakonsko in pravno urejena in naj bi jo oilo v teh razmerah zadoščeno. Edino, kar je za unitarizem še aktualno, je bratstvo in enotnost, ker to se ni preseženo.

Tudi v tem primeru ni govora o nacionalizmu ali antinacionalizmu! O tem sploh ni govora! Pri Montesquieuju, Selencu, Cankarju, Dejalu bi, da gre pri tem bolj za manifestiranje vidnih zamenj neke imenitniške pripadnosti, za pavje perje tujih misli: Montesquieu, Selenc, Cankar.

Še besedico o Torkarjevem skrivaju na »senčni strani« Ivana Cankarja. Pustite Cankarja pri miru! Bil je »dober pesnik pa slab politik«, kar se za pesnika spodobi: pesnik je nujno problematičen, ne gre mu vse verjeti in ga je treba v vsakem času na novo brati. Sploh pa biti Edo Torkar ali Franci Zagoričnik (ali bili Francoz) še ne pomeni, da se lahko kdo od njiju uspešno digne s Cankarjevo Belo križantico. Dejalu bi, da gre pri tem bolj za manifestiranje vidnih zamenj neke imenitniške pripadnosti, za pavje perje tujih misli: Montesquieu, Selenc, Cankar.

Postavljen sem pred nujno glasovanje o tem, ali sem ali nisem predvsem človek in šele potem Francoz oziroma Jugoslovjan po nacionalnosti. Ne bom dvigal rok pri tem glasovanju. Pri tem me ne moti toliko samo glasovanje in dviganje rok, saj so odločitve te vrste dovolj preproste. Bolj me motijo nereflektirane izjave in parole, saj je pri njih imo človeške vrste — homo sapiens — seveda do konca vprašljivo in sporno. Svet se ureja tako, naj bi Veliki brat (enkrat Nemec, enkrat Rus, enkrat Francoz) misli na vse in jaz naj bi hodil po uradih spraševat, kaj si snem misli kot navaden človek, se pravi kot homo vulgaris ali kot homo primitivus.

Vitomir Rems, vodja službe za varstvo pri delu in varstvo pred požari v leški Verigi

Delavec ima pravico odkloniti nevarno delo

Lesce, 12. junija — Veriga je ena od delovnih organizacij na Gorenjskem, za katero lahko trdim, da dobro skrbi za varstvo pred požari ter za čisto okolje. Iz pogovora z Vitomirjem Remsom, ki v Verigi vodi tovrstno službo in hrkrati predseduje svetu za požarno varnost v sestavljeni organizaciji Slovenske železarne, pa smo tudi zvedeli, da vznemirja razmeroma veliko število nesreč pri delu.

Čeprav je v treh desetletjih, kolikor časa je v delovni organizaciji že organizirana služba varstva pri delu, število nezgod upadelo s 130 do 150 na manj kot sto na leto (število zapošlenih pa se je v tem obdobju zelo povečalo), s stanjem nismo in tudi ne smemo biti zadovoljni,« je dejal Vitomir Rems. »Lani smo imeli 91 nesreč pri delu. Vsak, ki se je zapletel v nezgodu, je bil povprečno več kot 21 dni na bolniški — skupno kar 1943 delovni dni (leta prej 1479) ali približno toliko, kot bi bilo sedem delavcev vse leto doma. Opažamo, da je več nesred takrat, ko ni zadost naročil in je tudi proizvodnja manjša, čeprav bi pričakovali prav nasprotno. Razlog je verjetno v tem, da v primerih, ko, denimo, ni dovolj dela, prihaja do premeščanja delavcev z enega na drugo delovno mesto. Delavci včasih dobesedno prezirajo nevarnost, poenostavljajo delovna opravila (namesto da bi uporabljali klešče, delajo z rokami), delajo pri neprimerno zavarovanih strojih in napravah. Z viličarjem se včasih prevaža ved delavcev, kot je dovoljeno; vozijo pa ga tudi ljudje, ki za to niso usposobljeni. Promet z viličarji bomo tudi sicer morali urediti in bolje organizirati — ne le zato, da ne bi prišlo do nezgod, temveč tudi iz povsem gospodarskih razlogov. Delavcem tudi preskrbimo ustrezeno zaščitno

opremo, vendar je vsi pri delu ne uporabljajo, zato imamo na leto še vedno pet ali šest primerov, ko jih pri rezkanju, struženju in brušenju prilejijo v oči drobci, opilki in podobno. Čeprav imajo zaposleni pravico odkloniti delo, za katero menijo, da je nevarno, je takšnih primerov zelo malo — tudi zato, ker mojstri in drugi nadrejeni takšno ravnanje največkrat označijo za nedelavnost, izigravanje in podobno.«

• Statistika kaže, da število požarov v Verigi upada. Je to naključje ali posledica načrtnega in strokovnega dela?

»O naključju ne moremo govoriti. Ko je Veriga začela uporabljati za kurjavo in gorivo namesto mazutu zemeljski plin, se je število začetnih požarov v tovarni bistveno zmanjšalo. Novi energetski vir pa nam povzroča drugačne skrbi: v primeru, če bi popustili posamezni elementi in bi plin začel uhajati, ne bi nastal le požar, temveč tudi eksplozija. Širje večji požari v zadnjih dveh letih (v sušilni napravi, v peči, galvaniki in peskalni napravi) nas opozarjajo, da moramo že pri načrtovanju in uvajjanju sodobnejše tehnologije v proizvodnjo dosledno poskrbeti tudi za varstvo pred požari. V novem priziku, kjer izdelujemo sidrne verige, smo že namestili javljalne naprave, načrtujemo pa jih še v kovačnici, lajkarnici, v TIO in v nekaterih drugih obratih. Naš cilj je, da bi v bližnji prihodnosti namestili na požarno najbolj nevarna mesta stabilne gasilne naprave, ki bi se samodejno vključile ob določeni koncentraciji plinov in ob določeni tempe-

raturi. V gasilstvu namreč velja pravilo, da je za prvih pet minut požara dovolj vedro vode, za naslednjih pet minut pa je potrebna že količina ene gasilske cisterne. Letos ta bila v Verigi dva začetna požara (na peskalni napravi in rezkalnem stroju); gasilci — precej jih stanuje v bližini tovarne — pa so oba zelo hitro zadušili.«

• Veriga je bila pred desetimi leti še velik onesnaževalec okolja, predvsem zraka in reke Save. Kakšno je stanje zdaj? Cistilna naprava je bržas veliko prispevala k zmanjšanju onesnaženosti?

»Ko je varstvo okolja dobilo družbeni pomen, smo tudi v Verigi začeli reševati ekološke probleme. Prešli smo z mazuta, velikega onesnaževalca zraka, na zemeljski plin, ki manj ogroža okolje. Pred štirimi leti smo zgradili cistilno napravo, za katero lahko rečem, da dobro dela — tudi zato, ker je strokovno nadzorovana. K manjši onesnaženosti okolja so prispevali tudi novi tehnični postopki. Naj naveadem le enega: tehnično obdelavo verig s strupenimi in za okolje nevarnimi cianidnimi snovmi smo nadomestili s plinskim postopkom. Vsa odpadna olja zbiramo, zdaj tudi razmišljamo, da bi jih sami čistili. Novo skladislo je zgrajenc tako, da vnetljive in nevarne tekočine tudi ob morebitnem izliju ne bi pronikale v zemljo in v podtalnico. Galvanski mulj, ki ostaja v galvaniki, koristno uporabljajo kranjske opekarne pri izdelavi opeke,« je dejal Vitomir Rems in dodal, da stanje še vedno ni tako dobro, da ne bi moglo biti še boljše. Tako pa je povsod, ne le v Verigi.

C. Zaplotnik

KLICAJ ZA VARNOST

Norčije na kolesih

Ondan sem hodil po mestnem pločniku in kar naenkrat je nekaj švignilo mimo mene. Mladič, ki je uren vrtil pedala svojega jeklenega konjička, je za hip postal in se zatem sunčkovito dvignil na zadnje kolo, nekaj metrov vozil samo po njem, se zopet spustil na obe kolesi in odbrzel dalje. Taki spretnosti bi gotovo zaploskal, če bi jo videl v cirkusu ali drugod, na prometni ulici pa mi ni ugajala.

Kolesa BMX — namenjena so terenski in spretnostni vožnji — tudi pri nas niso več redkost. Žal je le malo njihovih lastnikov poučenih, da niso izdelana za prevoz in potovanja. Resda je z njimi moč voziti po gladkem asfaltu kot z vsakim drugim kolesom, toda že njihov zunanjji izgled izdaja drugačne zmogljivosti. Glavna značilnost so debelejše in močno nazobčane gume, ki skupaj s prenosnim razmerjem med zobčeniki omogočajo voznišku akrobatsko manevriranje. V tujini imajo posebne poligone, kjer že dalj časa tekmujejo v raznih spretnostih. Naši ljubitelji BMX koles so šele pred nedavnim prvič tekmovali na edini stezi v Mariboru.

Čeprav tekmovali primanjkuje, ne moremo in ne smo odobravati uporabe BMX koles na cestah! Sporna je že formalna plat, saj kolesa nimajo predpisane opreme (manjka jeto svetila, zvonec in blatniki). Vprašljiva pa je zlasti varnost voznikov. Norčava vožnja po enem kolesu na prometni ulici se lahko kaj hitro sprevrže v nesrečo in tudi tragedijo.

S. Saje

Ob 100-letnici organiziranega kolesarjenja

Posvet Kolo v prometu

Ljubljana, 16. junija — Republiški svet za preventivno in vzgojo v cestnem prometu, republiški sekretariat za notranje zadeve in republiški komite za promet in zveze organizirajo južni, v sredo, v veliki dvorani ČGP Delo v Ljubljani ob stolnici organiziranega kolesarjenja na Slovenskem prvo posvetovanje Kolo v prometu. Dr. Vlasto Žemljčič iz Prometno tehničnega inštituta Fakultete za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo bo govoril o pomenu in problemih kolesarstva v Sloveniji. Peter Šefman, načelnik oddelka za varnost prometa pri RSNZ, o varnosti kolesarjev v prometu, Drago Boles, samostojni inšpektor RSNZ, o problemih pri urejanju

kolesarskega prometa, Stane Iglič iz Javnega tožilstva SRS o pravnih predpisih v kolesarskem prometu, mag. Jože Drnovec iz republiškega prometnega inšpektorata o osnovnih tehničnih elementih kolesarskih površin... Posvet je namenjen predvsem članom svetov za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, delavcem občinskih upravnih organov, inšpekcijskim službam, delavcem cestnih in komunalnih podjetjem, ki načrtujejo, gradijo in vzdržujejo kolesarske površine. Na posvetu se bodo tudi opredelili do predloga za spremembo zakona, ki ureja kolesarski promet.

C. Z.

NESREČE

Prehitro od Goropek proti Žirem

Ziri, 12. junija — 27-letni Milan Herga iz Škofje Loke je prehitro vozil z avtomobilom od Goropek proti Žirem. Avto je zaneslo s ceste, prevračal se je dvajset metrov in nato obstal na kolesih. Vozniku ni bilo nič, v nesreči pa se je huje ranil njegov sopotnik, 44-letni Nikolaj Žakelj iz Škofje Loke.

Nevarno potapljanje

Tržič, 13. junija — 22-letni potapljač Matej Grum iz Tržiča se je v soboto dopoldne brez maske potapljal v letnem kopališču v Tržiču. Pri enem od poskusov mu je postal slabo, napisil se je vode in ostal nezavesten na dnu bazena. To je na srečo opazil eden od kopalcev, ki je potapljača potegnil iz vode. Takoj so mu nudili zdravniško pomoč, nato pa so ga odpeljali v bolnično na Golnik.

Luknja pri luknji — kaj je to? Ne, ni bohinjski sir, temveč cesta med samopostrežno restavracijo v Kranju in zidanou ograjo nekdajnega Vina-piva. Ko luknje zapolni dež, se stanje še poslabša. (C. Z.) foto: F. Perdan

V eni noči vломil v štiri prodajalne

Prstni odtisi so ga izdali

Kranj, 12. junija — Dvačintridesetletni Dragutin Kolundžija iz Liškega Osijeka (občina Gospic) je na glavni obravnavi na kranjskem temeljnem sodišču zatrjeval, da je prvič v Kranju. Prstni odtisi, ki so jih delavci UNZ Kranj odkrili po vromu v eno od prodajal na Titovem trgu, pa so dokazali, da je bil Dragutin v Kranju zanesljivo tudi v noči z 20. na 21. novembra leta 1981.

Takrat je vromil v prodajalno čevljev Obuča Beograd in iz nje odnesel ček in gotovino v znesku 31.355 dinarjev, v Elitno Modo, odkoder jo je odkuril z ženskim perilom, vrednim 40.766 dinarjev, in s 40 tisočimi dinarji, v prodajalno Elita-Drogerija, iz katere je ukradel le 100 dinarjev, nameraval pa si je prilastiti še vedenjar, saj je poskušal na silo odpreti tudi registrsko blagajno. Vromil je še v kiosk Tobaka na avtobusni postaji in ukradel tisoč dinarjev, poskušal pa je priti še v notranjost prodajalne Alpina Žiri na Titovem trgu 2, vendar mu ni uspelo odpreti (dobro) zakljenih vrat. V vse prodajalne je vromil na enak način — odolmil je vložek cilindrične ključavnice ali pa je vrata navrli z ustreznim pripomočkom.

Kranjsko temeljno sodišče je obsodilo Kolundžijo na tri leta zapora. Ko pa je »prištel« še osem let in dva meseca zapora, ki mu jih je 19. februarja letos prisodilo občinsko sodišče v Novem Sadu, mu je izreklo enotno kazeno — enajst let zapora. Kolundžija je na glavni obravnavi odločno zanikal, da bi kdaj vlamil in kradel v Kranju, toda strokovno mnenje Uprave za notranje zadeve Kranj je bilo preveč prepričljivo, da bi mu lahko oporekal. Kriminalisti so namreč po vromu v Elitno Drogerijo odkrili prstno sled in ko so jo primerjali z odtisom obtožencevega levega sredanca, so ugotovili, da se ujemata v štirinajstih značilnostih.

Po zakonu je za tovrstna kazniva dejanja zagrožena kazneni od enega do deset let zapora. Sodišče za Kolundžijo ni naložilo olajševalnih okoliščin in je presodilo, da je triletna ozirama skupna enajstletna zaporna kazneni primerena teži posameznih kaznivih dejanj, visoki stopnji obtoženčeve kazenske odgovornosti, veliki družbeni škodljivosti tovrstnih dejanj, zlasti pa njegovi osebnosti. Sodba ni pravnomočna.

Ognjeni zublji zajeli avtobus in avtomobil

Gozd Martuljek, 12. junija — Med vožnjo od Kranjske gore proti Jesenicam je na avtobusu nemškega potovalnega biroja nastal požar — domnevajo, da zaradi okvare na električni napeljavi. Potniki so pravocasno izstopili, požar pa je po nestrokovni oceni povzročil za 20 milijon dinarjev škode.

Brnik 13. junija — Italijanski državljan Antonini Guidot je opazil, da v njegovem avtomobili goril signalna luč za olje, zato se je ustavil na parkirišču letališča Brnik. Ko je odpril pokrov motorja, so iz avtomobila švignili

plameni. Požar so pogasili gasilci z brniškega letališča. Domnevajo, da je med vožnjo iz vplinjača izpadel vijak in je začelo iztekat gorivo.

Neprevidno prečkanje

Godešič, 11. junija — 56-letni Maks Magušar iz Škofje Loke je v četrtek popoldne vozil osebni avtomobil od Škofje Loke proti Jepri. V naselju Godešič je izza stojecega avtobusa stopil pred avtomobil 30-letnega Aloja Lukanciča iz Gosteča. Magušar, ki je vozil prehitro, kljub zaviranju nesreče ni mogel preprečiti in je pešča bil. Huje ranjenega so odpeljali na zdravljenje v klinični center.

Problemi ob prepovedi prometa v starem delu Radovljice

Kazen ne zaleže

Radovljica, junija — V enem letu, odkar je Linhartov trg v Radovljici zaprt za promet, se je nabralo toliko problemov.

Peter Siegel, sekretar sekretariata za notranje zadeve SO Radovljica, je dejal, da se razmere na Linhartovem trgu kljub temu da so problematiko že nekajkrat obravnavali različni organi, ne izboljšujejo, temveč se celo poslabšujejo.

Komisija pri krajevni skupnosti Radovljica, ki je pregledovala prošnje za izdajo dovolilnic in dajala mnenja, je odstupila, zato je ostal brez opore tudi sekretariat za notranje zadeve. V najtežjem položaju so ob vsem tem miličniki in komunalni redar, ki morajo neposredno na Linhartovem trgu reševati probleme. Prihaja do konfliktov, občani zahtevajo natančna pojasnila in odgovore na vprašanja, kam naj se obrejno za izdajo dovolilnic. Za kršitev prometnega režima v starem delu Radovljice je bilo doslej kaznovanih že petsto voznikov, vendar se zdi, da je kazneni 1500 dinarjev premila in da ne odvrača ljudi od tega, da bi avto pustili pred vhodom na Linhartov trg. Kršitev je veliko zaradi tega, ker je na trgu več obrtnih delavnic, katerih dejavnost je vezana na prevoz z avtomobilom (popravilo televizorjev, kemična čistilnica...), ker je precej solastnikov tamkajšnjih hiš od drugod in ker imajo na trgu sedež ali enote raznega društva in delovne organizacije, ki nimajo službenih vozil, temveč prevažajo razne

C. Zaplotnik

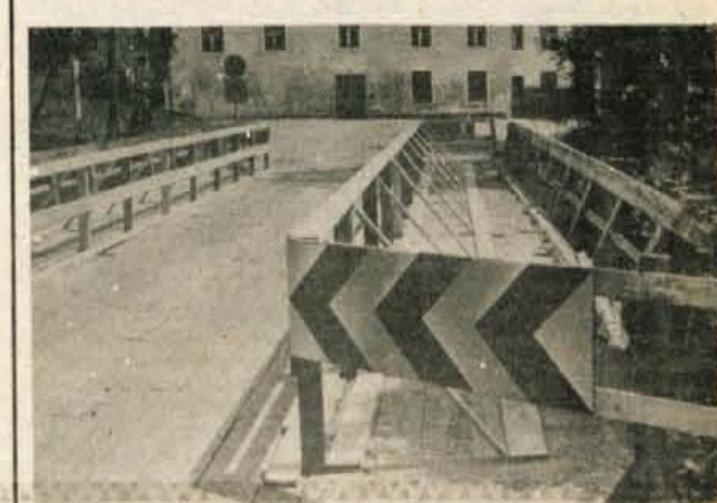
Preddvorčani so ogorčeni

Most se podira

Preddvor, 12. junija — Domaćini se trudimo, da bi bil kraj urejen in turistično privlačen, hotel Bor je že tudi poln domaćih in tujih gostov, most čez reko Kokro v bližini Jelovičinega obrata, na »pragu« Preddvora, pa se podira in meče slabu luč na naša prizadevanja,« so v pisu, ki so ga naslovili na naše uredništvo, zapisali Preddvorčani, očitno nejevoljni, da morajo že dolgo opozarjati in čakati na nov most.

Težki tovornjaki, ki vozijo hladovino na žago in prevažajo lesne izdelke, in tudi druga vozila so prehuda obremenitev za deske in konstrukcijo, ki jo občasno ogroža še narasla Kokra. Vsako leto je treba zamenjati nekaj odsluženih, zlomljenih deskov z novimi, pred nedavним pa je most delno stal brez ograje, ker se je nagnila in zgremela v strugo. Odgovorni so ukrepali tako, da so na mostu postavili novo ograjo in za polovico zožili vozišče, tako da je zdaj mogoče le

C. Zaplotnik

Kot na pravih olimpijskih igrah

Trojica najuspešnejših tekmovalcev iz kranjskih oddelkov za delovno usposabljanje

Foto: H. J.

Tečevali so v treh športnih disciplinah. V teku na 30 metrov so bili najuspešnejši Mirsad Ibradič (Kranj), Jani Moškon (Kamna gorica) in Roman Polajnar (Kranj), v metu žogice Roman Polajnar, Goran Grgorovič in Sandi Šadl (vsi Kranj), v skoku v daljino pa Jože Čas, Anica Drčar (oba Kamna gorica) in Goran Grgorovič (Kranj).

Kolajne in diplome je tekmovalcem podelil Boris Strel. Srečanje bo postalo tradicionalno. Naslednje leto ga bodo pripravili v Kamni gorici.

H. Jelovčan

Triglav pokalni zmagovalec

Škofja Loka, 10. junija — Košarkarji kranjskega Triglava so zmagovalci za pokal maršala Tita na območju Gorenjske. V finalu so v športni dvorani Poden v Škofji Loki brez težav premagali domačega Lokainvesta z rezultatom 105 : 85 (54 : 45). Pri poražencih so bili najučinkovitejši Dumenciči, Mitič in Dolenc, v zmagovalni ekipi pa Merklin, Omahen in Kolar. Lokainvest se je uvrstil v finale, potem ko je v Šenčurju še po podaljšku s 83 : 81 premagal istoimensko moštvo; košarkarji Triglava pa so se morali poštovno potruditi, da so ugnali ekipo Beksel. Izid je bil 69 : 85, še ob polčasu pa je vodil Beksel.

C. Z.

Nogometni Jesenic gorenjski prvaki

Kranj, 10. junija — Končalo se je tekmovanje v gorenjskih nogometnih ligah. Med člani je naslov prvaka osvojila ekipa Jesenice, ki je v 16 tekma zbrala 29 točk, tri več kot drugouvrščene Lesce. Alipes je bil tretji, LTH četrtni in Alpina peta. Na naslednjem mestu so se razvrstili Kondor, Polet, Bohinj in Reteče. Tudi v mladinski ligi so prepričljivo zmagali Jeseničani, ki so v 12 tekma zbrali vse možne točke, zabil 104 gol, in jih prejeli vsega enajst. Druge so bile Lesce, tretja Alpina in četrti Polet. V pionirski ligi, kjer je tekmoval sedem moštev, je prva Alpina z 20 točkami, druge Lesce s 18 in tretji Bohinj s 14. Sledijo Polet, Alipes, LTH in Jesenice.

P. Novak

Novice iz planinskega društva

Kranj, 12. junija — Planinsko društvo Kranj obvešča ljubitelje planin, da bo ob dnevu Kokrškega odreda in praznika krajevne skupnosti Bela v soboto in v nedeljo, 20. in 21. junija, tradicionalni pohod na Kališče, kjer bo v nedeljo ob enajstih dopoldne pred planinskim domom tudi krajska slovesnost. Poseben avtobus bo odpeljal izpred hotela Creina v Kranju ob sedmih zjutraj.

Od 18. junija dalje bosta stalno odprt planinski postojanki — dom Kokrškega odreda na Kališču in Kranjska koča na Ledinah. Na ledenuku pod Skuto bo redno obratovala tudi smučarska lečnica. Smejne razmere za smuko so odlične.

Planinsko društvo Kranj organizira 20. in 21. junija izlet na Črn (2245 m) in h Krnskim jezerom. Izlet je primeren za bolj ali manj izkušene planince in tudi za družine. Skupina, ki se bo izvpela na Krn, bo prvi dan hodila približno devet ur, drugi dan pa še osem, skupina, ki se bo odpravila le do koče pri Krnskih jezerih, pa vsak dan približno po pet ur. Iz Kranja bo odpeljal poseben avtobus: odhod v soboto ob šestih zjutraj izpred hotela Creina. Cena prevoza je 2500 dinarjev. Prijave sprejemajo v pisarni društva na Koroški cesti v Kranju.

P. Novak

V nedeljo pohod na Jošt

Kranj, 12. junija — Trim klub Sava Kranj organizira v počitnem krajevnega praznika Stražišča v nedeljo, 21. junija, med 6. in 12. uro tradicionalni, 9. trimski pohod na Jošt. Iz Stražišča vojo na vrh 845 metrov visokega hriba številne in dobro označene poti. Cilj pohoda je pri domu Borisa Ručigaja. Udeleženci, ki bo o tokrat prvič na pohodu, bodo prejeli izkaznico, za dvakratno ideležbo bronasto značko, za štirikratno srebrno, za šestkratno zlato značko. Na dosedanjih osmih pohodih je sodelovalo skupno 468 ljudi — lani jih je bilo 251, največ pa pred tremi leti — 413. Pohod bo v vsakem vremenu, v domu na Joštu pa bodo poskrbeli udi za hrano in pijačo.

C. Z.

Spodbuden začetek

Kokrica, 14. junija — Prvi sejem navtike in počitniške opreme, ki ga je minuli konec tedna v bližini osnovne šole na Kokrici organiziralo domače športno društvo, je privabil blizu tisoč ljudi — prodajalcev in kupcev rabljene (in nove) opreme. Največ ponosovanja je bilo po jadrnih deskah in šotorih, mogoče pa je bilo kupiti tudi potapljaško opremo, prikolice za kampiranje, ralne čolne, opremo za taborjenje... Lastnike je zamenjalo okrog jedemdeset predmetov, najdražji med njimi (gliser s ceno 2 milijona dinarjev) pa je počakal lastnika. Kokra Globus je prodajala novo počitniško opremo. Na Kokrici obljubljajo, da bo sejem postal tradicionalen; razmišljajo pa tudi o tem, kako bi ga še obogatili. Izkušček od sejma bodo namenili za delovanje smučarske tekaške sekcije.

C. Z.

Kegljači Kranjske gore prvaki

Tržič, 14. junija — Kegljači Kranjske gore so v tretji, odločilni tekmi za naslov gorenjskega prvaka, premagali ekipo Simona enka s Podrečem z rezultatom 5026 : 4932. Pri zmagovalcih je bil najboljši Franc Pečar, ki je podrl 864 kegljev, pri poražencih pa Ibrane Jurkovič z 863 keglji. Kegljači Kranjske gore so zmagali v orenjski ligi že petič zapored.

C. Z.

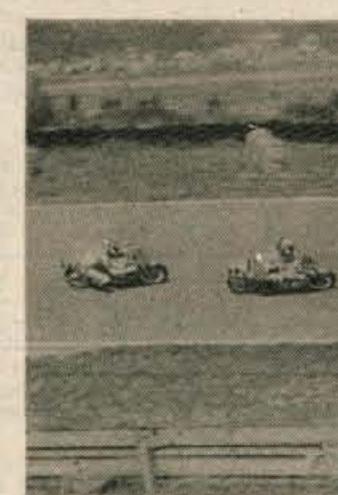
Gorenjci na »Veliiki nagradi Jugoslavije«

Naši motoristi brez možnosti

Grobniško polje nad Reko, 14. junija — Pretekla nedelja je bila pravi praznik za številne naše in tuje ljubitelje hitrosti, za tiste, ki čakajo na dirke motoristov za svetovno prvenstvo, ki so vsako leto na Grobniku.

Takole se Janez Pintar v boksusu pripravlja na začetek dirke. Foto: V. Stanovnik

Za dobro zavarovanje steze organizatorji, AMK Kvarner z Reke, porabijo 30 tisoč bal slame in 25 tisoč gum. Na prireditvi pomaga več kot 1200 ljubiteljev motociklizma.

•Prvi sem na Grobniku, čeprav smo že prej hodili z otroki na stare dirkališča v Preluki. Sedem je bil glavni pobudnik za pot moj mož, ki je stric Janeza Pintarja in se kot vse njegovo sorodstvo za motociklizem zanimala že od malega. Toda tudi jaz rada gledam pogumne fante, za katere mislim, da vedo, koliko smejo tvegati. Zdi se mi, da je proga, tukaj na Grobniku, težka in zelo zahtevna. Janezu napovedujem uvrstitev okrog dvajsetega mesta,* je pred dirko povedala Mari Pravst iz Kranja.

Janez Pintar, edini gorenjski zastopnik na dirki, je vozil borbeno in se je uvrstil na odlično šestnajsto mesto. Čeprav je ra-

ke in tudi tekmovanje, toda meni se zdi še pomembnejše, da spoznam veliko prijateljev iz domačih krajev pa tudi iz tujine. Tukaj se srečamo vsako leto in nimam odveč plačati vstopnine, bencina in drugega. Žal mi je le, ker vem, da naši tekmovalci nima pravilnih možnosti za visoke uvrstite, saj imajo preslabo motorje, premalo so v tem »biznisu«, ki je še vse kaj drugega kot le dirka.

Na dirko pa ne hodijo le mladi fantje, tudi dekleta in žene rade pogledajo, kaj zmorejo najpogumnejši.

•Naši motoristi na dirki ne morejo biti konkurenčni, saj imajo slabše motorje, manj denarja in naslovnih pravil za sport pri nas ni tako razviti kot drugi v svetu. Na Grobniku prihajam že od zadnjega, mislim pa, da je sama skrb do dirke urejena, le za gledalce je bolj slab poskrbljeno. Vsak se znajde, kakor ve in zna. Midva z bratracem sva šla včeraj zvečer malo okoli, do Reke, Operatijske in Delnic. Meni se zdi najatraktivnejši razred do 500 cm³, navdajam pa za Eddia Lawsona, ki vozi na Yamahi. Mislim, da so vsi tekmovalci izredno drzni in pogumni,* je ob dirkališču razmišljal Milan Potočnik iz Rowpri Lusi.

Ker je dirka pač dirka, zapisujo še letosno zmagovalce, dobavitke »Velike nagrade Jugoslavije«, ki je bila tokrat že sedemnajstih desetič na grobniški progi. V razredu do 500 cm³ je zmagal favorit Jorge Martínez iz Španije, v razredu do 250 cm³ Carlos Alberto Lavado iz Venecuele, najboljši med »najmodnejšimi« pa je bil Wayne Gardner iz Avstralije, ki je prehitel najslavnnejšega tekmovalca, Eddia Lawsona in Randyja Mamula.

V. Stanovnik

Na Blejskem jezeru državno prvenstvo in mednarodna veslaška regata

Zanimivi boji in pričakovani rezultati

Najzaslužnejša za uspehe blejskih veslačev — trenerja Stanko Slivnik (levo) in Miloš Janša (desno).

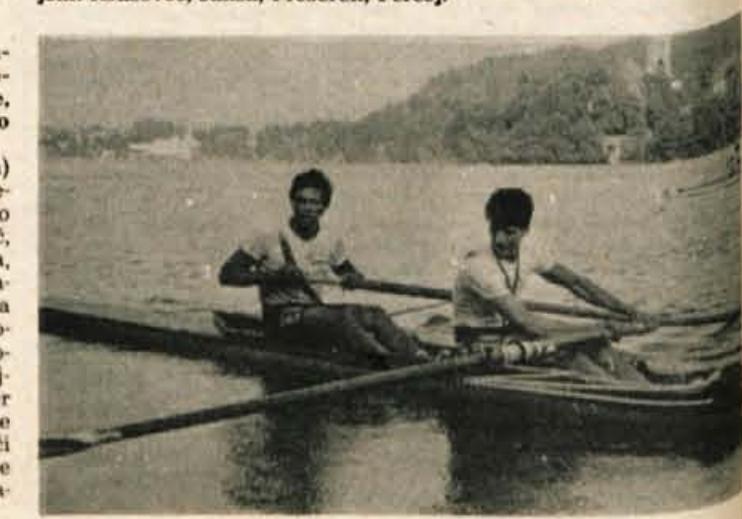
Bled, 14. junija — Štiridnevni veslaški praznik na Bledu se je končal z ugotovitvijo, da tudi Jugoslavija premore nekaj veslaških posadk, ki se lahko dokaj enakovredno merijo s tujimi. Spodbudno je, da so med njimi tudi blejski veslači, ki jih uspešno vodita Stanko Slivnik in Miloš Janša.

Na šestdesetem članskem državnem prvenstvu (43. povojnem) — bilo je v četrtek in v petek — so domačini osvojili en komplet medalj: zlato si je priveslal blejski četverec brez krmarija, v katerem so veslali Bojan Prešeren, Dani Ferčej, Sadik Mujkič in Sašo Mirjanič, s srebrom sta se okinala vojaka, Robert Krašovec in Milan Janša, ki sta v dvojcu brez krmarija zaostala za posadko Grafičarja, Pivacem in Banjancem, finalistoma lanskega svetovnega prvenstva, za dobro poldrugo sekundo, dokazala pa sta, da sta že nadoknadiла zastonke in vadbi; bronasto kolajno sta si priveslala Karli Žust in Bojan Habe, prav tako v dvojcu brez krmarija. »Ni nam šlo le za kolajne,« je razplet državnega prvenstva ocenil Stanko Slivnik, trener Blejcev in član strokovnega sveta Veslaške zveze Jugoslavije. »Že pred tekmovanjem smo se namreč dogovorili, da bodo naši veslači vsak dan nastopili le po enkrat. Ničesar nismo hoteli tvegati. Lani se nam je namreč zgodilo, da smo nekatere tekmovalce preveč izčrpali.«

V soboto in v nedeljo je bila na Blejskem jezeru še 34. mednarodna regata, na kateri je sodelovalo več kot petsto veslačev in osmih držav. Jugoslavske posadke so dosegale kar dvanajst zmag, ponovno pa so se izkazali domačini. Četverec s krmarijem, v katerem so sedeli Ferčej, Prešeren, Krašovec in Janša (krmar Miha Berc), je v silovitem finiju ugnal posadko Svite in drugo ekipo Nemške demokratične republike. Lanska svetovna mladinska prvaka, Mirjanič in Mujkič, ki sta na regati v Duisburgu že premagala na papirju najboljšo jugoslovansko posadko v dvojcu brez krmarija, Pivača in Banjanca iz Grafičarja, sta si želela še enega dvojboja, tokrat na Bledu, vendar sta se mu Beogradska izognila, saj sta takoj po državnem prvenstvu odpotvalo domov. »Škoda,« sta dejala Sašo Mirjanič in Sadik Mujkič, ki sta prepričljivo, za več dolžin, premagala posadko Avstrije, zmagovalko regate v Duisburgu. Izkazala se je tudi kombinirana posadka četverca brez krmarija, Bleda in Crvene zvezde (Ulan).

Zmaga na mednarodni veslaški regati — blejski četverec s krmarijem: Krašovec, Janša, Prešeren, Ferčej.

Sašo Mirjanič in Sadik Mujkič (VK Bled) sta se avstrijski posadki oddolžila za poraz na regati v Duisburgu.

nek, Bičanin, Žust in Habe), ki je ugnala posadki ZRN in Romunije. V nedeljskem sporedru so si domačini največ obetali od osmerca, na dejali so si zmag, vendar jih je na polovici proge prehitel čoln NDR, 250 metrov pred ciljem pa še posadka ZRN. »Prepričljiva zmaga dvojca brez krmarija, dobra pripravljenost vojakov, uspešno veslje, upanje tudi za dobro nadaljevanje sezone,« je dejal blejski trener Miloš Janša.

C. Zaplotnik

Foto: G. Šimik

CENTER ZA SOCIALNO DELO
KRANJ

Na osnovi sklepa razpisne komisije z dne 8.6.1987 razpisuje dela in naloge delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi.

DIREKTORJA CENTRA ZA SOCIALNO DELO KRANJ

Kandidat mora poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom o združenem delu in družbenim dogovorom o uresničevanju kadrovske politike v občini Kranj, izpolnjevati še naslednje pogoje po statutu Centra za socialno delo Kranj:

– da ima visokošolsko izobrazbo socialne, sociološke, psihološke, pedagoške ali pravne smeri ali višješolsko izobrazbo socialne, pedagoške ali pravne smeri in 5 let delovnih izkušenj na področju socialnega dela.

Mandatna doba za opravljanje navedenih del in nalog traja 4 leta.

Pisne prijave s potrebnimi dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na naslov: Center za socialno delo Kranj, Trg revolucije 1, v 15 dneh po objavi v zaprti kuverti z oznako »razpisni komisiji za imenovanje direktorja CSD«.

Kandidati bodo o izidu razpisa obveščeni najkasneje v 30 dneh po poteku razpisa.

ELEKTRO GORENJSKA, DELOVNA ORGANIZACIJA ZA DISTRIBUCIJO IN PROIZVODNJO ELEKTRIČNE ENERGIJE n. sub.o. KRANJ, Cesta JLA 6

razpisuje kadrovske štipendije za šolsko leto 1987/88

1. za področje TOZD ELEKTRO KRANJ

7 štipendij IV. st.

elektrikar energetik

4 štipendije V. st.

elektrotehnik energetik

2. za področje TOZD ELEKTRO ŽIROVNICA

4 štipendije IV. st.

elektrikar energetik

3. za področje TOZD ELEKTRO SAVA KRANJ

1 štipendij IV. st.

elektrikar energetik

4. v DS SS DO ELEKTRO GORENJSKA

1 štipendij VII. st.

dipl. el. inž.

Kandidati za štipendijo morajo poslati:

– obrazec SPN-1

– potrdilo o vpisu

– zadnje šolsko spričevalo

Vloge bo sprejemala Delovna skupnost skupnih služb DO Elektro Gorenjska, Cesta JLA 6, Kranj, do 15. julija 1987.

vezenine bled

Vezenine Bled, DS Skupne službe objavlja naslednja prosta dela in naloge:

I. SKLADIŠNIK v skladišču gotovih izdelkov

– 1 delavec za nedoločen čas

Pogoji: – poklicna šola trgovske smeri (IV. st. strokovna izobrazbe)

– 3-mesečno poizkusno delo

– zaželjena moška oseba

II. PROGRAMER – 1 delavec za nedoločen čas

Pogoji: – računalniški tehnik ali njemu ustrezni poklic

– 2 leti delovnih izkušenj

– 3-mesečno poizkusno delo

V primeru, da ne bo kandidatov z delovnimi izkušnjami, se bo delovno razmerje sklenilo s pripravniki, ki imajo ustrezno izobrazbo in bodo v DO lahko opravljali pripravnštvo in strokovni izpit. Kandidati naj v 8 dneh po objavi pošljejo prijave na naslov:

Vezenine Bled, Kajuhova 1, Bled.

Na osnovi sklepa komisije za delovna razmerja pri DO »POLIKS« TOZD KOVINARSTVO Žiri, objavljamo prosta dela in naloge

SNAŽILKE

Pogoji: – NK delavka

– lahko tudi upokojenka

Delovno razmerje bomo sklenili za določen čas (NADOMEŠČANJE DELAVKE MED DALJŠIM BOLNIŠKIM STALEZEM).

Kandidati za objavljena dela in naloge naj pošljejo svoje vloge v 8 dneh od dneva objave na naslov: DO »POLIKS« TOZD Kovinarstvo, Komisija za delovna razmerja, Jezerska ulica 7, Žiri.

Kandidate bomo obvestili o izbiri v 30 dneh po izteku roka za objavo.

	Zmogljivost
● mlin drobilec	500 kg/h
● mikser	1500 kg/h
● kompostnik	1 m ³ /h

mikser

Univerzalni mikser FPG - III vam bo v pomoč pri vsakodnevniem opravilu. Z menjavo nožev in klavic spremnjam uporabnost stroja.

Mlin drobilec se uporablja za mletje vseh vrst žita v zrnu in koruznih storžev.

Z mikserjem lahko brez predhodnega prekuhanja miksamo vse vrste poljščin (repo, korenje, krompir).

Z dodatno menjavo nožev lahko doma pridelujemo kompost za vrt-

FPG - III

IZDELUJE IN PRODAJA KLJUČAVNIČARSTVO PINTAR FRANC

Sv. Duh 7, Škofja Loka

Tel. 064/60-253

POSREDNIK
Kokrica

sprejem in prodaja rabljenega blaga (kolesa, športna oprema...) tel. 21 - 462

OŠ France Prešeren
Kranj

Svet OŠ Franceta Prešerja razpisuje dela in naloge

1. RAVNATELJA ŠOLE

– od 1. septembra 1987

2. POMOČNIKA RAVNATELJA

– od 1. novembra 1987

3. UČITELJA SLOVENSKEGA IN ANGLEŠKEGA JEZIKA

– za nedoločen čas – od 1. septembra 1987

in objavlja dela in naloge

4. ČISTILKE za nedoločen čas

– od 1. septembra 1987

Kandidat pod 1 ali 2 mora izpolnjevati naslednje pogoje:

– splošne, z zakonom o združenem delu, zakonom o šolstvu in družbenim dogovorom o oblikovanju kadrovske politike določene pogoje

– imeti mora najmanj 5 let vzgojno-izobraževalne prakse, opravljen strokovni izpit, biti mora dober organizator dela in družbenopolitično aktiven delavec.

Mandat traja 4 leta.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: OŠ France Prešeren, Kranj, Kidričeva 49 – z oznako »za razpisno komisijo«.

Belgia

NOVO

obvešča cenjene kupce, da je razširila svoj zastopniški program in vam iz konsignacijskega skladišča nudi hobi program lesno obdelovalnih strojev

kombinirani mizarski stroj

ROBLAND K 26

širina skobljanja 26 cm,
5 operacij

kombinirani mizarski stroj

ROBLAND K 31

širina skobljanja 31 cm,
5 operacij

Nadomestni deli in servis zagotovljeni v konsignacij skem skladišču VRHNIKA, Kolodvorska 8

Informacije: INDUSTRIAIMPORT, Gosposvetska 13, Ljubljana, telefon (061) 314-752

HTDO »GORENJKA« JESENICE
TOZD Hoteli Kranjska gora
Odbor za medsebojna razmerja

objavlja prosta dela in naloge

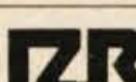
NOČNEGA RECEPTORJA

Pogoji: – dokončana srednja ali poklicna šola ustrezne smeri

– poskusno delo 3 mesece

– delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati v roku 8 dni pošljejo na naslov: HTDO »GORENJKA« Jesenice, Prešernova 16, Jesenice, kranjska služba.

INSTITUT ZORAN RANT, p. o.

64220 ŠKOFJA LOKA — JUGOSLAVIJA

objavlja na osnovi sklepa komisije za kadrovske zadeve prosta dela in naloge

CIŠČENJE PROSTOROV

1 delavka

Delovno razmerje bomo sklenili za določen čas (nadomeščanje delavke med porodiškim dopustom), s polnim delovnim časom in 60-dnevnim poskusnim delom.

Pisne prijave naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: Inštitut Zoran Rant p. o., 64220 Škofja Loka, Kidričeva 66.

Sklep o izbiri bomo izrekli v 15 dneh po končanem zbiranju prijav. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po sprejemu odločitve.

DELOVNA SKUPNOST UPRAVNIH ORGANOV
OBČINE RADOVLJICA

objavlja prosta dela in naloge

SAMOSTOJNEGA SVETOVALCA ZA AOP

Poleg splošnih, z zakonom predpisanih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

– da ima visoko izobrazbo računalniške smeri in 5 let ustreznih delovnih izkušenj

Poskusno delo traja 3 mesece.

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati v 8 dneh po objavi pošljejo na naslov: Komite za družbeno dejavnost in občno upravo občine Radovljica.

Nepopolne in prepozno vložene prijave ne bodo obravnavane. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po izteku objavne roke.

OSNOVNO ZDRAVSTVO GORENSKE, o. o.
TOZD ZDRAVSTVENI DOM ŠKOFJA LOKA

Po sklepu 17. redne seje Komisije za delovna razmerja TOZD Zdravstveni dom Škofja Loka – dne 28. 5. 1987 ponovno objavlja prosta dela in naloge

ZDRAVNIKA SPLOŠNE MEDICINE

– za določen čas

Pogoji:

– končana medicinska fakulteta – splošna smer

– trimesečno poskusno delo

– aktivno znanje slovenskega jezika

MALI OGLASI**tel.: 27-960****testa JLA 16****aparati, stroji**

Prodam tračni brusilni STROJ. Prebačivo 13, tel.: 49-155 9337

Prodam črno-beli TV 108 ET, daljinsko upravljanje. Tel.: 79-046 9338

Prodam OBRAČALNIK frez za gorenje muta in par m suhih DESK in plotov. Žerjavka 5 pri Trbojah 9339

Prodam motorno ŽAGO husqvarna 770, 10 odstotkov ceneje kakor nova. Milan Martinčič, Koprivnik 8, Sovodenj, tel.: 69-046 9340

Prodam črno-beli TV ter prednji lev in desni notranji BLATNIK za 125 P po ugodni ceni. Tel.: 89-062 9341

Prodam malo rabljen 170-litrski HLADILNIK gorenje in barvni TV grunig, ekran 56 cm. Petek, Kidričeva 57, Kranj 9342

Prodam TRAKTOR fiat 402 super s kabino. Knific, Valburga 13 9343

Prenosni črno-beli TV z radiom znamke cōting, ekran 41, star 8 mesecov, prodam. Suša, J. Pučlja 5, Kranj, 5/II 9344

MARIJA PRIMC

Cesta na Klanec 3, Kranj

(v bližini gostilne Blažun)

Vam nudi kvalitetno in hitro izdelavo vseh vrst očal.

Prodam TV grundig color 56 s televizorom 8. Tel.: 27-907 9345

Prodam ružični step elektronik šivalni STROJ in črno-beli TV gorenje. Tel.: 26-659 9346

Prodam dobro ohranljeno barvno televizor gorenje TV color. Janez Krajnc, Vodnikova 10, Lesce 9347

Sansui glasbeni komplet, nov in delkliran, radio, ojačevalci, dvojni kasetofon in zvočniki 2 x 50 W, prodam. Tel.: 89-083 9348

Ugodno prodam vrtno KOSILICO agronal. Polje 37, Bohinj 9349la, 4

Prodam pnevmatski vrtljni STROJ, primerno za serijsko vrtanje. Tel.: 60-253 9350

Poceni prodam črno-belo TELEVIZIJO, potrebujo manjšega popravila. VITRINO z bifejem, iskra radio z gramofonom. Tel.: 22-101 9351

VABILO

Izvršni odbor društva za pomoč duševno prizadetim občine Kranj vabi starše, rejnike, skrbnike in člane društva na »srečanje staršev«, ki bo 19. junija 1987, ob 15. uri v prostorih osnovne šole Helene Puhar Kranj, Kidričeva 51, Zlato polje. Na srečanju se bomo pogovorili o porečih zadevah, s katerimi se srečujemo v vsakodnevni življenu.

Želimo, da se srečanja udeležite v čim večjem številu.

IO DPPD Kranj

vozila

AVTOMATIK, nerabljen, v garanciji, ugodno prodam. Globenik, Trojtarjeva 50, Kranj, Stražišče (bivši Rog servis), tel.: 24-415 8981

Prodam avto WARTBURG turist, letnica 1983. Naslov v ogl. oddelku 8990

Prodam Z 750, letnik 1979, dobro ohranjen. Urbanc, Rupa 15, Kranj, tel.: 27-069 8994

Prodam 101 GTL 55, letnik 1983, južn. Potočnik, Loka 23, Tržič 9057

BMW 1800 ugodno prodam. Gorenjska 30, Radovljica, tel.: 75-271 9308

Prodam leva VRATA Z 101 mediteran. Tel.: 61-716 9312

Prodam R4 TL, letnik 1985 decembr. Marko Flander, Trnje 12, Železniki 9313

Prodam Z 750, letnik 1979, registrirana do konca maja 1988. Dimac, Frančanova naselje 69, Škofja Loka 9314

Prodam 126 P, letnik 1980. Kalar, Jema 28, Matičice, tel.: 40-087 9315

Kmetivalci, posebno ugodno: traktor TOMO VINKOVČ, tip 420 in 523 z popustom in na kredit. Kotične omembe. Informacije po telefonu KZK TOZD Agromehanika 064/23-059, 28-274, 24-786

Prodam Z 750, letnik 1980 decembr. dobro ohranjen, za 73 SM. Hafnerjeva ul. 46, Škofja Loka 9316

Prodam Z 750, letnik 1979 – novemb. Ivo Brnčič, Hraše 17/a, Lesce 9317

Zastava 101 GT 55, letnik 1985, prodam. Jerkovič, Pipanova 76, Šenčur 9318

EUINDRUDE 25 KS, vožen 30 ur. prodam. Tel.: (064) 78-916 9319

Prodam VESPO. Tel.: 24-221 9320

Prodam R4 GTL, letnik 1984, modre barve, odlično ohranjen. Oglej in informacije pri Simona Kržaju, Ješetova 21/a, Kranj 9321

Prodam GS 1,3, letnik 1980, karosirno obnovljen. Tel.: 75-955 dopoldan od 10. do 12. ure 9322

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava 36, Kranj 9323

R4 GTL, letnik 1983, prodam. Trojjava

Srečanje težjih invalidov Gorenjske na Laborah

saj za trenutek pozabijo na svoje tegobe

Kranj, 13. junija — Okrog 340 težjih invalidov z vse Gorenjske, sem spadata tudi občini Domžale in Kamnik, ter približno toliko spremljevalcev se je v soboto zbralo v veliki dvorani Iskre Telematike na Laborah. Spet so imeli svoj dan. Enkrat na leto jim organizatorji, tokrat je bilo na vrsti Društvo invalidov Kranj, pripravilo veselo popoldne. Tako veselo, da vsaj tistih nekaj ur pozabijo na vse svoje tegobe.

Janko Veit

Angelca Tavčar

Marija Roblek

Spregovorila sta jim Janez Grašič predsednik Medobčinskega sveta socialistične zveze Gorenjske, in Ivan Japelj, predsednik Zveze društev invalidov Slovenije. Društvo invalidov ima že vsaka občina, sta povedala, zadnje je bilo pred nedavnim ustanovljeno v Sežani. Zveza združuje 60 tisoč članov. Zdravbi jim morali nameniti več pozornosti v krajevnih skupnostih, vsaj kdaj pa kdaj bi se morali spomniti tistih, ki so nepokretni, ki jim je najteže. V vsej Sloveniji je danes 1100 takšnih invalidov.

Težki invalidi Gorenjske so se srečali že trinajstkrat. Gorenčci so začeli, zdaj jih posnejam po vsej Sloveniji. Prihodno, 14. srečanje težjih invalidov Gorenjske bo na Jesenicah.

Na Bledu zahtevajo, da je vsak poseg v prostor načrtovan in premišljen

Stojnica je poskočila «čez cesto

Bled, 12. junija — Komaj so se na Bledu poleghe burne in na trenutek tudi nekulturne razprave o (južni) cestni obvozniči, so vsakdanji utrip v kraju razburkali novi dogodek: razdeljevanje telefonskih priključkov, nenavaden konec seje sveta krajevne skupnosti, neučinkovitost tujega poslovneža v blejski igralnici in zamenjava vodstva, pred nedavnim še (sporna) brunarica, v kateri namerava Imet Kurteši iz Radovljice prodajati sadje in zelenjavno.

Skupna komisija predstavnikov krajevne skupnosti, turističnega društva in turistične poslovne skupnosti je aprila predlani izdala Kurtešiju soglasje za postavitev (prenosnega) prodajnega pulta oziroma stojnice na lokaciji bivšega hotela Union, vendar je na občini dovoljenje za postavitev brunarice z betonskimi temelji na drugi strani ceste, tik ob avtobusni postaji. Ko jo je majha letos v dveh, treh dneh »dal pod streho«, je na Bledu zavrnalo. Andrej Golčman, predsednik radovljiskega komiteja za urejanje prostora in varstvo okolja, je zaplet pojasnil takole: »Pomembno je, da je krajevna skupnost soglašala z dejavnostjo, s katero se želi na Bledu ukvarjati Kurteši. Ker pa je zavod za urbanizem presodil, da bi stojnica bolj sodila na nasprotno stran ceste, v podaljšek stene avtobusnega postajališča, je naš komite izdal temu primumno dovoljenje. S Kurtešijem smo se v pogodbi tudi dogovorili, da mora najkasneje v treh mesecih odstraniti stojnico, če bo občina rabila zemljišče za druge namene. Brunarica stoji na pravem mestu, vendar oblikovno ne ustreza načrtu in jo bo lastnik moral popraviti.«

Blejci, še zlasti tisti, ki že več let čakajo na lokacijo in dovoljenje za postavitev prodajnega kioska, s takšno razlagom niso zadovoljni in pol v sali pol zares sprašujejo Marka Potočnika, predsednika komunalne komisije v blejski krajevni skupnosti, koliko je dobil podkupnine. Marku gredo ob takšnih namigih lasje pokonci, saj je o spremembah lokacije tako kot drugi Blejci zvedel — med sprehom po Bledu.

Takšnim in podobnim zapletom bi se nedvomno dalo izognuti, če bi krajevna skupnost in občina tesnejše sodelovali pri vseh posegih v prostor. Blejci je treba razumeti, da so ob takšnih primerih nejedvolni, saj gre za občutljivo območje, v katerem je treba vsak poseg, tudi postavitev lesene stojnice, dobro premisliti.

C. Zaplotnik
Foto: G. Šinik

tobus in 32 težjih invalidov smo danes pripeljali sem. Sicer pa imamo v občini 87 težjih invalidov, od tega jih je 14 na vozičkih. Enkrat gredem na srečanje eni, drugi drugi. To je zanje velik dogodek in komaj čakajo, da pride tisti dan. Kranjčani so prireditev dobro organizirali. Veliko dela, veliko potov in prošenj je treba, da dobis toliko sredstev. Danes je že tako, da ti manjši prej in lažje, da kot velika tovarna.«

Angelca Tavčar iz Žirov: »Sem 80-odstotna invalidka. Leta 1980 sem si zlomila hrbitenico. Vrstile so se operacije in zdravljenja in zdaj sem se že toliko popravila, da že hodim z berglami. A kot da ni dovolj ena nesreča: pritaknilo se mi je še vnetje trebušne slinavke. Hudo je bilo. V moji bolezni in nesreči mi je veliko pomagala moja yunukinja. Včeraj sem prišla iz Čateških toplic, ki mi zelo pomagajo. Danes je pa tako lepo, kar enkrat mlajša in še enkrat bolj zdrava se počutim.«

Marija Roblek, Grabčeva mama, z Mlake pri Kranju: »V 73. letu sem im sam že tri leta brez noge. Tromboza se me je lotila in zato so mi jo morali odrezati. Hudo je bilo ostati brez noge. Toda človek se ne sme vdati v usodo. Jaz zdaj na vozičku še vedno delam: kuham, perem, celo molzem v hlevu. Z berglami ni šlo, ker so me bolele roke, z vozičkom pa je lažje. Tukaj je zelo lepo. Kako jo zaigrajo tile marejarji, otroci so lepo zaplesali pa Košnikovata je take povedal... Takole pa človek res pozabi na vse hudo.«

D. Dolenc

V Podljubelju zadnja dirka za pokal Alpe Jadran v motokrosu

Marjan Avbelj zmagovalc

Podljubelj, 14. junija — Prizadetni člani AMD Tržič so na svetovno znani progi za motokros v Podljubelju lepo proslavili 25-letnico motokrosa v dolini pod Ljubljanjem. Odlíčno so izvedli zadnjo letošnjo dirko za pokal Alpe Jadran v razredu motorjev do 250 cm³ ter še dirko za republiško in državno prvenstvo v razredu motorjev do 80

Planinci treh dežel v Vratih

Minulo nedeljo se je nekaj sto planincev zbralo na tradicionalnem srečanju planincev treh dežel v prijetni dolini pod Severno triglavsko steno — pri Aljaževem domu v Vratih. Srečanje poteka vsako leto v drugem kraju, tokrat so bili organizatorji planinci Planinskega društva Dovje-Mojsstrana, ki so v lepem sončnem vremenu poskrbeli za prijeten kulturni program. Nastopili so godbeniki jeseniške godbe na pihala, folklorna skupina z Dovjega, pevci žirovniškega oktetja in recitatorji.

Planince, ki so prihajali v dolino Vrat peš, z avtobusi ali osebnimi vozili, so pozdravili številni predstavniki planinskih društev z Gorenjske in iz sosednjih Italije in Koroške. Prišli so iz Gorice, Podkraja, Matajurja, Bohinja, Škofje Loke in od drugod. Ob 60-letnici jeseniške gorske reševalne službe so jeseniški reševalci podeliли posebno priznanje dr. Mihi Potočniku za nesebično pomoč in delo. Goste sta pozdravila predsednik Planinske zveze Slovenije Tomaž Banovec in predsednik jeseniške občinske skupščine Jakob Medja.

Kaj so dejali nekateri udeleženci srečanja planincev treh dežel v Vratih?

Dr. Miha Potočnik, častni predsednik Planinske Zveze Slovenije: »Zamisel o organizaciji takih srečanj je bila odlična, kar se že nekaj let vidi po množični udeležbi, prireditev pa ostaja priljubljena. Tako kot imajo kulturniki svoj kulturni prostor, na katerem živijo vsi srednomisleči ljudje, si tudi planinci želimo prostora, kjer se srečujemo, pogovarjamo in dogovarjamo o skupnih akcijah. Ta srečanja so vedno uspešna, tako tudi danes, in upam, da se bodo nadaljevala. Uspevajo pa tudi druga tradicionalna srečanja, denimo, gorskih reševal-

cev. Že naslednji teden se bodo v Reziji zbrali reševalci z občin strani meja na skupni akciji.«

Emil Herlec, GRS Kranj: »Taka srečanja so pomembna predvsem zato, ker se planinci iz več planinskih društev pogovorimo med seboj in izmenjamo izkušnje. Še posebej je prijetno in v zadovoljstvu vseh, če se srečujemo s planinci iz zamejskih društev. Vedno je veselo. Tradicija se nadaljuje in upam, da se bo tudi v prihodnje ohranila.«

Jože Čadež iz Planinskega društva Škofja Loka: »Vse planince sem podzravil z loškim planinskim pozdravom „holla“. Rad pridev na taka srečanja, saj so to samo tisti, ki ljubijo gore in jim bodo za vedno ostali zvesti. Le mlađe pogrešam, več bi jih lahko bilo tu, v dolini.«

Jaka Čop iz Planinskega društva Jesenice: »Tako srečanje treh dežel je zelo pomembno, bolj kot si mislimo, saj se srečujejo najbolj zavedni in napredni planinci treh mejnih dežel. Srečujejo se, se spoznavajo, preživijo prijetan dan in se dogovorijo za nova planinska srečanja. Poseben mik je tudi v tem, da se srečujejo vsako leto v drugem planinskem okolju, tokrat v prelepi dolini Vrat.«

D. Sedej

šolanje v srednješolskih programih. Letos so nekateri prepolni in bodo sole omejile vpis. Tako do na ekonomski, komercialni in konfekcijski Kranju ter družboslovni na Jesenicah konec tedna kandidati opravljali spremembe izpite. Za tiste, ki bodo odpadli, je se dovolj prostora v vedenjih, tradicionalno manj privlačnih programih, s katerimi se bodo pač morali zadovoljiti.«

V slovo od osnovne sole sodijo tudi vsakokratne spremembe učencev, ki so imeli vseh osem let officalna spričevala, pri predsednikih občinskih skupščin.

H. J.

Osmošolci se razhajajo

Kranj, 15. junija — Današnji dan je bil za 2555 gorenjskih osmošolcev zadnji v osnovni šoli. Nekateri so že v petek, drugi še danes, ko so prejemali spričevala, ozaljšani po vzoru srednješolskega Gaudeamus, poslavljali od učiteljev (senčurski solarji so jih na zbornico prileplili duhovit napis Rent-a-car cvekova), šolskih klopi, če posebno pa sosošcev. Slovo je bilo žalostno-veselo. Zadostno, ker je pokopano otroštvo, za mnoge najlepša, najbolj brezskrbna leta, veselo, ker jih čaka novo, drugačno, bolj zrelo, samostojno življenje. Večina gorenjskih osmošolcev bo nadaljevala

poklicni 24-letni voznik Michele Fanton, ki se je za nameček izkazal še z držnimi, za gledalce zelo atraktivnimi skoki. Od naših je bil najboljši Marjan Avbelj, ki si je z dvema drugima mestoma in z novimi 34 točkami izbojval prvo mesto v skupnem seštevku petih dirk letošnjega tekmovalanja za pokal Alpe Jadran. Tretje mesto je v obeh vožnjah (vsaka je trajala pol ure in še dva kroga) osvojil Italijan Thierry Marconi. Od naših sta bila odlična Štefan Ždovc, ki je bil v prvi vožnji šesti in v drugi četrti, ter Silvian Veselj, ki je bil deveti in sedmi. Sašo Simšič, ki ni bil uvrščen v našo ekipo, je nastopil zunaj konkurence in je bil obakrat drugi. Ekipno je na nedeljski dirki zmagovala Italija pred Jugoslavijo in Avstrijo, takšen pa je tudi vrvstni red po petih dirkah.

V dirki za državno in republiško prvenstvo je z odlično vožnjo navduševal 13-letni Bostjan Kampus iz Ščavnice pri Radgoni. Letos je zmagal še na vseh dirkah v razredu do 80 kubičnih centimetrov in tudi v nedeljo je bil boljši od preostalih enajstih tekmovalcev, ki so še merili moči in znanje na znani podljubeljski proggi.

J. Kikel
Foto: G. Šinik

Zelja za ureditev Čukove jame — Ta prostor bi radi obvaroval pred različnimi posegli, hkrati pa uredili tako, da bi se v njem lepo počutili. S tem namenom, kot je rekel predsednik sveta krajevne skupnosti Kokrica Lojze Dežman, so povabili v okolico Čukove jame, kjer je nekaj že narejenega za rekreacijo domačinov in drugih, minuli petek popoldne predstavnike kranjskega Izvršnega sveta ter nekaterih služb in skupnosti, odgovornih za tovrstno dejavnost. V sproščenem pogovoru, kjer ni manjkalo tudi kritičnih besed o načrtih, kanalizaciji, večji budnosti upraviteljev prostora in objektov za ohranitev okolja in kjer so predvsem poudarili, da prostor je zato lepo živiti, so sklenili: Zavod za spomeniško varstvo, telesnokulturna skupnost, krajevna skupnost in se nekaterih služb v občini oziroma organi Izvršnega sveta naj bi še letos v tem letu izvedli tega prostora. — a. Z.

Predavanje za ljubitelje gob

Tržič, 15. junija — Gobarska sezona se pravzaprav ni začela, zato je še čas, da se nabiralci in drugi ljubitelji gob pred njo pouče o tem in onem. Za to bodo imeli dobro prilagost na predavanju z diapositivi ta četrtek, 18. junija 1987, ko jih bo predsednik Zveze gobarskih društev Slovenije dr. Dušan Vrščaj seznamil z značilnimi gobami na Gorenjskem. Prireditev, ki jo organizirata Gobarsko društvo Tržič in konferenca osnovnih organizacij sindikata v Peku, bo v sejni dvorani tržiške tovarne obutve Peko ob 19. uri.

S.

murka
**STARO
ZA
NOVO**
**ocenjevanje
starih vozil v
LESCAH**
od 15. do 17. h
**18.
junija**
RENAULT
Informacije po
telefonu
064/74-860